

Alle Indkomne Forslag - sorteret på indsendelsestidspunkt

ID / Titel				
Formidlingshytter i Nationalparken.				
Indsendt: 17-09-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	Per og jeg synes det vil være formålstjenligt at have formidlingshytter i Lodbjerg v/shelterpladsen - i Bøgstedrende v/åen og endelig v/Norsø (badepladsen). Der kan også tænkes andre steder i Nationalparken. Formålet er at kunne komme i læ for dårligt vejr, så man kan trække indenfor i en sådan hytte hvor der også kunne være en bålplads og med siderne beklædt delvis, så man er afskærmet. Det vil betyde, at man ikke vil være så afhængig af vejret og alle der er i området kan i øvrigt bruge det til diverse formål.		
	Mål	1)at de bliver gennemført etapevis - fx. i 2015 den første hytte og i 2016 den næste og så den 3. i 2017.		
	Effekt	At flere vil tage ud i netop de områder og arrangere aktiviteter og formidle derfra. Det vil måske også appellere til børnefamilier og ældre medborgere, der kan være sikre på et sted, hvor de kan komme under tag for dårligt vejr.		
	Konsekvens	Så vil der være færre publikumsfaciliteter og formidlingssteder.		
	Forudsætninger	Man kan indvende, at en hytte med bålplads/mulighed kan være risikabel.Så må man lave dem uden denne mulighed. Det er ikke det afgørende for os.		
	Eget bidrag	Det kunne være med at forsøge at skaffe penge, såfremt Naturstyrelsen og Nationalpark Thy ikke går sammen og finansierer forslaget. Det kunne være lokale Pengeinstitutter,Thisted Forsikring, lokale Rotary-loger mv.		
	Partnere			
	Pris (kr)	Det har vi endnu ikke undersøgt. Men vil følge op		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Ole Steen Larsen og Per Kiel Andersen (Privatperson)	Ole Steen Larsen	
Daginstitutionsbørnene ud i Nationalparken				
Indsendt: 18-09-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	Jeg vil gerne, at Nationalpark Thy gennem et projektforsøg er med til at sætte daginstitutionerne i Thisted kommune i focus, således at man får givet børnene adgang til naturoplevelser og formidling. Der skal ske en opkvalificering af personalet, således at daginstitutionerne selv efter projektforsøget kan stå for undervisning og vejledning af børnene og selv har kendskab til naturværdierne i Nationalparken.Der skal nedsættes en projektgruppe med repræsentanter fra daginstitutionerne, områdelederne, frivillige og fra Nationalpark Thy. Jeg vil selv være til rådighed for en sådan gruppe, og også gøre forarbejdet med at sammensætte gruppen.		
	Mål	1) Projektgruppen bliver oprettet 2) Projektgruppen leverer et bæredygtigt projekt til afprøvning (evt. et eller flere undervisningsforløb). 3) Kunne munde ud i en naturskole for børnehaverne.		
	Effekt	At børn og personale får et stort læringsrum med mangfoldige aktivitetsmuligheder og indblik i naturens værdier og gang		
	Konsekvens	Børnene og personalet vil gå glip af enestående muligheder i deres nærmiljø.		
	Forudsætninger	Det vil nok først og fremmest være økonomien. I forhold til kurser/formidling, der vil være udgifter til.		
	Eget bidrag	Jeg kan bidrage med min viden, erfaring og arbejdskraft og deltagelse i arbejdsgruppen (projektgruppen). Jeg vil tilbyde at være tovholder, hvis det ønskes.		
	Partnere	Nærliggende partnere er jo Thisted kommune. Jeg har forelagt ideen for de 3 områdeledere, der er med på ideen, og de vil gerne deltage (en). Gruppen skulle herudover bestå af en repr. fra NPT, pædagoger fra børnehaverne, evt. et par frivillige og undertegnede.		
	Pris (kr)	Jeg foreslår, at der udarbejdes en projektbeskrive		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Ole Steen Larsen (Privatperson)	samme	
Nat på og ved Lodbjerg fyr				

Indsendt: 18-09-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	Det er indlysende at et fyr skal opleves ved aften-nattetide. Og den formidling der kan ske under disse specielle vil blive levendegjort på en uforglemmelig måde.		
	Mål	- at der kommer voksne, børnefamilier i et antal så det er anstregelserne værd - at den formidling der skal ske lever op til Nationalparkens formål -		
	Effekt	- at gæsterne får en helt speciel oplevelse med hjem - at få markeret at Nationalparken osse er der ved nattetide - at få natterelevante emner "frem i lyset" : strandinger, fuglefald, natteravnen, det at sejle efter fyrtårnes lys, stjernehimlen,		
	Konsekvens	Mange vil være en oplevelse fattigere		
	Forudsætninger	Økonomien, frivilliges indsats, at der kan reklameres tilstrækkeligt for aftenen, vejret, at der findes eksperter der er interesserede i ideen om naformidling,		
	Eget bidrag	Ikkeprofessionelt, frivilligt arbejde		
	Partnere	Andre frivillige, Biologisk forening Nordvestjylland, Nationalparken, Naturstyrelsen, div. eksperter,		
	Pris (kr)	20.000 til 150.000kr efter niveauet for aftenen/natten		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Lise Gudmand Pedersen (Privatperson)		
Opgradering af Naturens Besøgsvener.				
Indsendt: 18-09-2014	Formål	bevare og forøge den biologiske mangfoldighed		
	Uddybning	Jeg synes Naturens Besøgsvener er et godt aktiv for Nationalparken og synes der er potentiale til at udvikle det fagligt og med hensyn til involvering af flere interesserede borgere. Det vil give mulighed for at sikre mangfoldigheden af planteforekomster - evt. hyppigere besøg til disse.		
	Mål	Et enkelt måltal vil naturligvis om der ville komme flere besøgsvener. Endvidere vil man efter en planperiode (4 år) kunne se resultater af indsatsen.		
	Effekt	At man komme mere rundt i Nationalparken alt afhængig af trusselbilledet og dermed sikre arternes beståen.		
	Konsekvens	I værste fald at nogle arter vil forgå.		
	Forudsætninger	Kan umiddelbart ikke komme på nogen.		
	Eget bidrag	Jeg kan hjælpe med at udbrede ordningen blandt BFN og de frivillige nationalparkværter og andre interesserede.		
	Partnere	Mine kollegaer i Naturens Besøgsvener.		
	Pris (kr)	Umiddelbart vil det ikke koste noget udover resourcer til koordinering af yderligere aktiviteter samt indkøring af nye besøgsvener.		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Ole Steen Larsen (Privatperson)		
Flere handicapstier				
Indsendt: 19-09-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	En handicapstil ved Hjørdalvej, vil være godt, da det er tæt på Thisted By. En anden sti ved Thagaards Plantage, da plantages er så spændende at alle bør have adgang til den.		
	Mål	Tælle besøgende.		
	Effekt	At flere handicappede kommer ud i Nationalparken.		
	Konsekvens	Så mangler der et tilbud til handicappede.		
	Forudsætninger	Man mener ikke de handicappede benytter de tilbud, der allerede er i Nationalparken.		

	Eget bidrag			
	Partnere	Forskellige foreninger.		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Støtteforeningen og Hjerneskadeforeningen (Organisation)		Bodil Gyldenkerne	
Lystfiskeri i Nationalpark Thy				
Indsendt: 21-09-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	I første plan for Nationalpark Thy var der i bilag 16. forslag om "Fiskeri i Nationalpark Thy". Forslagstilleren ser gerne at der også i den kommende NPplan indgår et forslag om øgede muligheder for lystfiskeri i Nationalparkens søer. Herunder muligheder for sejllads med robåd og evt, flydering i Vandet Sø.		
	Mål	Man vil evt. kunne se et øget salg af dagkort, hvis det bliver måden at regulere fiskeriet på.		
	Effekt	For lokale og turister vil lystfiskeri i Nationalparken være endog meget attraktiv. Både børnefamilien og den mere "nørdede" vil kunne få store oplevelser her.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger	Drøftelserne bør nok afvente en afklaring omkring reglerne for sejllads på Vandet Sø. Alle tiltag kræver indgåelse af frivillige aftaler med berørte lodsejere om sejllads, fiskeri og adgang.		
	Eget bidrag			
	Partnere	Vi vil foreslå at der nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af alle lodsejere, Nationalparken, Naturstyrelsen, Fiskeriforeningen for Vester Vandet Sø, Thisted Kommune, Friluftsrådet, Thylands Lystfiskerforeningen m.fl. Arbejdsgruppen bør tage udgangspunkt i, at øget lystfiskeri bør ske på en måde, så der findes en balance mellem områdets benyttelse og beskyttelse. Ligeledes skal fiskeriet ske på en bæredygtig måde. Diverse fredninger og beskyttelsestiltag skal selvfølgelig respekteres. Arbejdsgruppen kunne blandt andet drøfte, om der fortsat skal være erhvervsfiskeri på Vandet Sø?, hvor mange joller kan søen bære?, udlejningspolitik, fiskeregler, investering, drift og priser.		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Thylands Lystfiskerforening (Organisation)		Mads Kjærgaard	
Restaurering af Bøgsted Rende.				
Indsendt: 22-09-2014	Formål	bevare og forøge den biologiske mangfoldighed		
	Uddybning	Vi foreslår en restaurering af det lille vandløb Bøgsted Rende. Vandløbet har sit udspring ved Torup Hul, som det afvander. Herfra løber Bøgsted rende mod vest indtil den udløber i Vesterhavet. Et forløb på ca. 3,7 km.. Hele vandløbet ligger indenfor Nationalpark Thys grænser. Det yderste stykke af Bøgsted Rende inden den løber i havet, er et meget besøgt udflugtsmål. Vi finder det ærgeligt, at det lille vandløb her er skæmmet af et stort indhold af okker, hvilket giver bækken og de nærmeste omgivelser en kedelig brun farve. Derudover umuliggør en så stor koncentration af okker, alt liv for fisk og smådyr. Okkeren stammer fra nogle drængrøfter i skoven, der er gravet så dybe at jernholdige jordlag er frilagt og iltet, hvorved okkeren frigives. Vi foreslår, at de foururenende grøfter der har udløb i Bøgsted Rende, lukkes og at faunaspærringerne i form af stejle styrt erstattes af stryg lavet af sten og grus.		
	Mål	Hvis forslaget gennemføres, vil det uden tvivl resultere i et langt rigere plante- og dyreliv i den yderste del af Bøgsted Rende. Også i et omfang der vil kunne måles ved forholdsvis enkle optællinger.		
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger	Projektet vil koste penge. Dels i form af direkte gravearbejde + lidt grus og sten. Men også i form af evt. driftstab på mere vandlidende arealer i skoven.		

	Eget bidrag			
	Partnere	Projektet kan kun gennemføres i samarbejde med de berørte lodsejere (Naturstyresen).		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Thylands Lystfiskerforening (Organisation)		Mads Kjærgaard	
Adgang for ganghæmmede til Nationalparken				
Indsendt: 23-09-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	ønsker at have mulighed for at køre ganghæmmede ud til Nationalparken fra Fayes Alle eller fra Nebelstenen		
	Mål	Der bliver flere mennesker, der kan opleve roen og idyllen i kanten af Nationalparken		
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	hente et adgangskort på kontoret evt.		
	Partnere			
	Pris (kr)	at den røde bom bliver låst op		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Jytte og Kaj Haagensen (Privatperson)			
Oprydning på Tvorup Kirkeruins kirkegårdsdige				
Indsendt: 29-09-2014	Formål	bevare og styrke kulturhistorien		
	Uddybning	Som nærmeste nabo til Tvorup Kirkeruin kan vi se, at der er mange besøgende på ruinen. Hvis ikke der blive ryddet op på og omkring kirkegårdsdiget vil stendiget, de få steder diget endnu kan ses, hurtig forsvinde i selvgroede træer og nedfalden efterårsløv.		
	Mål			
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen Museet		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Jytte Jensen (Privatperson)			
Intensivering af konvertering af nåleskov til løvskov med danske træ- og buskarter				

Indsendt: 30-09-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Fortsættelse af den hidtidige indsats jf. bilag 10 i gældende nationalparkplan. Eksempel: plantningen af egeskov ved p-plads og langs stien til Isbjerg.		
	Mål	Ja		
	Effekt	Fremme den ønskede udvikling i NP Thy jf. bekendtgørelsen. Fremme af biodiversiteten på længere sigt. Smukkere skove og landskaber og bedre oplevelser for besøgende.		
	Konsekvens	Udviklingen i nationalparkens klitplantager vil ske i et langsommere tempo og over flere trægenerationer og nationalparken vil derfor ikke gøre en forskel.		
	Forudsætninger	Økonomi		
	Eget bidrag	Levering af basiskonvertering jf. Naturstyrelsens driftsplan og bevilling		
	Partnere	Naturstyrelsen. Lokale skoler kan bidrage til plantning og formidling.		
	Pris (kr)	Afhænger af ambitionsniveau		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF: Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	

Genetablering af forbindelse mellem Ørum og Flade søer samt etablering af fordelingsø/fugleholm

Indsendt: 30-09-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Det statslige vådområdeprojekt Flade Sø gennemføres med henblik på opnåelse af bedre miljøtilstand både i Limfjorden/Krik Vig og i Flade Sø, der i dag har en særdeles dårlig tilstand.		
	Mål	Ja		
	Effekt	Nedsættelse af kvælstofudledningen til Krik Vig med 79 t/år. Opnåelse af samme miljøtilstand i Flade Sø som i Ørum Sø. Forventet genetablering af undervandsvegetationen i Flade Sø betyder fødegrundlaget for bl.a. fuglelivet forbedres og bestandene forventes at genetablere sig i søen. Fiskebestanden forventes øget og forbedret, hvorfor mulighed for lystfiskeri forbedres.		
	Konsekvens	Vandkvaliteten i Krik Vig og Limfjorden forbedres ikke med større risiko for iltsvind til følge. Der kan ikke ske en forbedring af vandkvaliteten i Flade Sø, da eneste mulighed for forbedring er genetabling af kontakten med Hvidbjerg Å-systemet.		
	Forudsætninger	Opnåelse af nødvendige tilladelser. Opnåelse af lodsejer aftaler. Gennemførelse af projektet inden udgangen af 2016, hvor bevillingstilsagn bortfalder		
	Eget bidrag	Forslaget realiseres af Naturstyrelsen og medtages her som opfølgning på Nationalparkplanens bilag 6.		
	Partnere	Naturstyrelsen, Lodsejere		
	Pris (kr)	Bevillinger er tilvejebragt		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF: Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	

Genskabelse af naturlig hydrologi og forbedring af vådområder og temporære søer

Indsendt: 30-09-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Fortsættelse af indsatsen jf. nationalparkplanens bilag 4. Afslutning af Nlobelieprojektet.		
	Mål	Ja		
	Effekt	Gennemførelse af bekendtgørelsens målsætninger. Genskabelse af levesteder for en række arter tilknyttet hedemoser og klitheder samt forøgelse af disse areal typer. På plantagearealer sker indsatsen i takt med skovbevoksninger afvikles jf. Naturstyrelsens driftsplan.		
	Konsekvens	Bekendtgørelsens målsætninger opfyldes ikke.		
	Forudsætninger	Lodsejer accept på privatejede arealer. Myndighedsgodkendelse		

	Eget bidrag	Naturstyrelsen gennemfører løbende en indsats på området jf. Naturstyrelsens driftsplan. Frem til 2018 gennemfører Naturstyrelsen et LIFE-Nature projekt i 2 Natura-2000 områder ved Stenbjerg og i Vilsbøl Klitplantage samt i Hanstholm Reservatet.		
	Partnere	Naturstyrelsen, private lodsejere, Thisted Kommune		
	Pris (kr)	Afhænger af ambitionsniveauet. Der er tale om en langsigtet målsætning og indsats		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	
Større klit- og hedearealer, bedre sammenhæng mellem nationalparkens naturområder - intensivering af indsatsen				
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Der henvises til den gældende plans bilag 8 Overgangszoner. Indsatsen videreføres jf. Naturstyrelsens driftsplan, der revideres i 2014-16. Eksempel tilbagerykning af skovarealer i den vestlige del af Tvorup Klitplantage.		
	Mål	Ja		
	Effekt	Forøgelse af nationalparkens andel af klitter og klithedearealer.		
	Konsekvens	Tidshorizonten for fremme af bekendtgørelsens målsætninger forlænges		
	Forudsætninger	Økonomiske ressourcer, bortskaffelse/afsætning		
	Eget bidrag	Naturstyrelsen arbejder sideløbende med en basis-indsats i.f.t økonomiske muligheder samt frem til 2018 med en større indsats EU-LIFE-projektet sårbar vestkystnatur.		
	Partnere			
	Pris (kr)	Afhænger af ambitionsniveauet i planperioden		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	
Genskabelse af klithede				
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	<p>DN foreslår, at der generelt i klitplantagerne – og specielt hvor der er tilslutning til endnu eksisterende (aktuelle) klitheder er sket tilplantning på lav bund med højt grundvandspejl – sker en genskabelse af lysåbne naturtyper som bl. a. klithede og kær på bekostning af plantede nåletræer, der ofte har dårlige vækstforhold sådanne steder.</p> <p>Eventuelle småplantninger af eg bør normalt bevares, da sådanne mindre bevoksninger mange steder kan harmonere med klithedernes natur. Desuden skønnes sådanne bevoksningers spredningspotentiale og højdevækst at være begrænset, idet opvækst vil blive hæmmet af vind, saltslag og hjortevildtets græsning (browsing).</p> <p>Som eksempler på steder, hvor klitheder og kær med fordel for nationalparkens samlede naturindhold bør genskabes, kan nævnes partier i vestsiderne af HVIDBJERG, STENBJERG, TVORUP, NYSTRUP (herunder Forsvarets tidligere terræn ved Klitmøller) og VILSBØL Klitplantager. Flere af disse steder er der allerede genskabt lysåbne naturtyper, men omfanget af rydningerne bør udvides.</p> <p>I TVED Klitplantage bør der på en noget højere jordbund genskabes en åben forbindelse mellem den isolerede klithede med vådområder ved KOKKJÆR VAND og klitheder, overdrev og kær nord for TORMÅL.</p> <p>En sådan lysåben korridor mellem Hanstholmreservatet og Kokkjær Vand kunne blive ca. 700 meter lang og bør minimalt være 200 meter bred.</p>		
	Mål	Der henvises til Nationalparkplan 2010-2016, Bilag 8 - Overgangszoner, som omfatter flere planperioder. 70-100 ha / år		
	Effekt	Større sammenhængende klithedearealer		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			

	Partnere	Der henvises til bemærkningerne til Lov om Nationalparker, pkt. 4.1: "Skov- og Naturstyrelsen vil endvidere efter aftale med nationalparkfonden indarbejde nationalparkplanens mål i styrelsens driftsplaner for arealer beliggende i nationalparker, således at de statslige driftsmidler målrettes mod realisering af nationalparkplanen".
	Pris (kr)	16.000 kr/ha
	Tilgodese formål	
	Navn	Kontakt
INSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)	Ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev
Fjernelse af læbælter		
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen
	Uddybning	<p>DN foreslår, at der inden for nationalparkens grænser som udgangspunkt sker en fjernelse af alle læbælter af sitkagran, hvidgran og andre fremmede nåletræer, hvor læbælterne grænser til områder omfattet af NBL's § 3 eller vedvarende græsarealer.</p> <p>Læbælterne af nåletræ udgør for det første et æstetisk og fysisk fremmedelement i nationalparkens landskab, og for det andet rummer de frøkilder, der kan sprede afkom i lysåbne naturtyper og dermed forstærke behovet for og omkostningerne til løbende rydning. For det tredje rummer de læbælterne rede- og udsigtsmuligheder for kragefugle og rovfugle, der således bliver mere effektive som predatorer på andre fugles æg og unger, end de ellers ville være i et åbent landskab.</p> <p>Hvor der kan dokumenteres et behov for varige læbælter, foreslår DN, at nåletræerne erstattes af eg og rødøl eventuelt med indblanding af stedsegrønne kristtorn og enebær.</p> <p>Som eksempler på steder, hvor nåletræslæbælter bør fjernes, kan nævnes klitheden øst for Nordre Redningsvejs sydlige del nord for LYNGBY. Men også områder mellem KYSTVEJEN og FØRBY SØ samt mellem Stenbjerg Klitplantage og Førby Sø bør fremhæves. Et tredje eksempel er områderne mellem KYSTVEJEN og ÅLVAND arealerne. Et fjerde eksempel er de sidste nåletræslæbælter syd for HANSTHOLM Å og nær GAMMELTORP.</p>
	Mål	Ja - km/år
	Effekt	
	Konsekvens	Yderligere tilgroning af klithederne
	Forudsætninger	Det forudsættes at losejerne giver tilladelse.
	Eget bidrag	
	Partnere	
	Pris (kr)	
	Tilgodese formål	
	Navn	Kontakt
INSENDT AF:	Ib Nord Nielsen (Organisation)	Ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev
Genskabelse af den naturlige vandbalance		
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen
	Uddybning	<p>DN foreslår, at der generelt inden for nationalparkens grænser så vidt muligt sker en genskabelse af de helt naturlige og oprindelige vandstandsforhold, hvor det vil gavne nationalparkens flora og fauna. Som udgangspunkt bør alle kunstige grøfter og dræn inden for parken derfor sløjfes, så de oprindelige vandstandsforhold med dertil knyttede naturbetingelser kan genskabes.</p> <p>Specielt ved de oprindeligt klarvandede klithedesøer med grundskudsplanter på sandbund er det vigtigt, at alle endnu eksisterende grøfter sløjfes. Begrundelsen herfor er, at grøfterne enten tilleder næringsstoffer eller sænker vandstanden i denne enestående søtype. De langvarige virkninger af kunstig vandstandssænkning i disse søer skal uddybes i følgende afsnit:</p> <p>For naturligt dannede søer i det åbne klithede-miljø er det funktionsmæssigt og økologisk set vigtigt, at søerne på en naturlig og harmonisk måde kan følge det upåvirkede grundvandspejl i løbet af årscyklus. I vinterhalvåret (fra oktober til april) er vandstanden normalt på det højeste samtidig med, at mængden af ikke bundne næringssalte og frit svømmende, organisk materiale er på årets maksimale niveau.</p>

		<p>Under naturlige forhold vil de udpræget grundvandsafhængige søer ved deres maksimale vandstandshøjde normalt oversvømme tilgrænsende, lave partier bevokset med f.eks blåtop, star og pors. Da vindstyrkerne i vinterhalvåret normalt er maksimale, bliver søerne samtidigt i de åbne landskaber kraftigt omrørt, hvilket igen medfører aflejring af store mængder organisk materiale langt oppe på land i forhold søens bredzone om sommeren.</p> <p>Ved oversvømmelserne i den tætte landvegetation betydeligt over søernes sommervandspejl vil der således foruden organisk materiale ske deponering af næringsalte og efterfølgende denitrifikation.</p> <p>HVIS disse åbent beliggende og lavvandede klithedesøer naturligt kan svinge i vandstand, vil de hver vinter ved maksimal vandstand under hård blæst og bølgeslag naturligt nærmest blive "spulet" rene helt ned til den oprindelige sandbund.</p> <p>HVIS vandet i søerne derimod afledes via kunstige drængrøfter, så "fastlåses" og begrænses søernes mulighed for vinteroversvømmelser – og dermed reduceres søernes naturlige "selvrensning" helt afgørende.</p> <p>Med vandstandssænkende grøfter vil disse søer med fastlåst, maksimal vandstand gradvist blive beriget med humus og næring og således mudre til med organisk materiale. Dermed mister de med årene muligheden for på den oprindelige sandbund at være voksested for f. eks. lobelia, strandbo og brasenføde.</p> <p>Nationalt kendte eksempler på oprindelige lobelia-søer, der har fået ødelagt deres oprindelige naturværdier efter dræning er bl. a. Lønne Kirkeflod i Vestjylland og Råbjerg Sø i Nordjylland.</p> <p>Eksempler på søer eller tørlagte vådområder i nationalparken, der bør befries for deres kunstige og drænende grøfter er - foruden en række, mindre klithede-søer - efter DN's vurdering tillige følgende vådområder og søer: LORTPØT, FREDSKILDE SØ, FØRBY SØ, TVORUP HUL, VANG SØ og NORS SØ.</p>		
	Mål	Ja - Prioritering af konkrete vådområder		
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Der henvises til bemærkningerne til Nationalparkloven. Pkt 4.1 "Skov- og Naturstyrelsen vil endvidere efter aftale med nationalparkfonden indarbejde nationalparkplanens mål i styrelsens driftsplaner for arealer beliggende i nationalparker, således at de statslige driftsmidler målrettes mod realisering af nationalparkplanen".		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)	ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev	
Bekæmpelse af invasive arter				
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	<p>DN foreslår, at der i den kommende planlægningsperiode i klitterne og klitheden i NP Thy foretages en stor og kampagneagtig indsats for at få fjernet de hastigt voksende bestande af hybenrose (Rosa rugosa).</p> <p>Opgaven skønnes så presserende, at myndighederne bør give de fornødne dispensationer til, at der inden for en kort kampagneperiode (f. eks. 4-5 år) kan anvendes round-up, som erfaringsmæssigt effektivt kan fjerne arten efter 1-2 års behandling, uden at der er langvarige og negative virkninger for den flora (og tilknyttede fauna), der herefter kan genindvandre. En invasiv og nordamerikansk art, der i plantagerne bør ofres særlig opmærksomhed er glansbladet hæg (Prunus serotina).</p> <p>Hidtil har Naturstyrelsen gjort en fortjenstfuld indsats ved regelmæssigt at fjerne selvsåede individer af invasive bjergfyr og sitkagran fra klithederne og andre lysåbne naturtyper i nationalparken. Denne indsats bør naturligvis fortsætte med samme styrke i planperioden.</p>		
	Mål	Se Nationalparkplan 2010-2016, bilag 3		
	Effekt			
	Konsekvens	Tab af biodiversitet		
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen, Thisted Kommune og frivillige aftaler med private lodsejere		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			

		Navn	Kontakt
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)	ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev
Mere naturnær skov med naturlig vandbalance			
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen	
	Uddybning	<p>DN vil anbefale, at man på den flere steder frodige skovjord i den østlige del af nationalparken – en skovjord, der jordbundsmæssigt og klimatisk har et potentiale som få steder i Danmark – genindfører et langt bredere spektrum af hjemmehørende danske arter, end der hidtil normalt har været anvendt.</p> <p>For at leve op til nationalparkens overordnede målsætning bør den oprindeligt ret omfattende grøftning og dræning i statens plantager inden for nationalparken ophøre, undtagen hvor meget befærdede veje kræver vedligehold af vejgrøfter.</p> <p>Den genskabte, naturlige hydrologi i skovene vil naturligt efterhånden flere steder medføre en ændret og mere naturlig vegetation med dertil knyttet dyreliv, hvilket vil styrke nationalparkens biodiversitet.</p> <p>Af hensyn til udvikling af nationalparkens biologiske mangfoldighed anbefaler DN, at der i plantagerne sker en øget plantning af for eksempel de to arter af eg, småbladet lind, ask, skærm-elm (en varmetidsrelikt fra stenalder, som er mere modstandsdygtig over for elmesyge end skov-elm) spidsløn, rødell, birk, hassel, taks og kristtorn.</p> <p>I lysåbne bevoksninger af skovfyr og eg bør der på egnede steder gøres forsøg med at genindføre ene og andre hjemmehørende buske som tørst, tyttebær og blåbær (ikke mosebølle, der kræver åbent terræn). Specielt tyttebær og blåbær har et særdeles lavt spredningspotentiale og vil formentlig være århunderter om at indvandre til nye og egnede voksesteder i åben skov. Egnede voksesteder for de to sidstnævnte dværgbuske og andre af de nævnte buske kunne i skovene være lysåbne, højstammede bevoksninger af eg, birk og skovfyr.</p> <p>I lyset af den sandsynlige udvikling af klimaet anbefaler DN også, at der i større omfang ved plantninger anvendes hjemmehørende arter, der hidtil har været betragtet som sydlige elementer i den danske skovvegetation. Det gælder f. eks. avnbøg, fuglekirsebær og navr.</p> <p>Selv om det danske nationaltræ, bøgen, tilsyneladende aldrig naturligt er indvandret til Thy, så forekommer den nu så udbredt i landsdelen, at det også på grund af artens store økologiske betydning for olden-ædende fugle og pattedyr er rimeligt på egnede steder at sikre bøgen en varig forekomst i nationalparkens skove.</p> <p>DN er bekymret over den rolle, som Naturstyrelsens driftsplan fortsat tiltænker den nordamerikanske sitkagran. Både den og contorta-fyrren af nordamerikansk oprindelse bør efter DN's vurdering udfases af nationalparkens område.</p> <p>Begge arter er i Thy ustabile som egentlige bevoksninger, og sitkagranen medfører desuden en voldsom sænkning af jordbundens pH, mens contortafyrrens tætte bevoksninger kan kvæle næsten alt andet liv i skovbunden.</p> <p>Afsluttende vil DN vedrørende skovene anbefale, at Naturstyrelsen ud over en eventuel kommende udpegning af veterantræer også gør lidt mere ud af at opspore og fritstille gamle enebærbuske i klitplantagerne. Flere af disse enebærbuske er reelt fra tiden før plantagerne blev anlagt.</p> <p>DN vil også bede nationalparkens ledelse overveje, om der ikke kunne være en pædagogisk og oplevelsesmæssig værdi i, at man i de kommende år satte sig for som en løbende proces i skovene inden for nationalparken at finde og markere, det som til enhver tid er nationalparkens største individ (målt på stammediameter i brysthøjde) af de enkelte træarter.</p> <p>Her kunne de sidste, eksotiske sitkagraner, contortafyr og nobilisgraner og lignende arter også som individer opretholde en pædagogisk mission.</p> <p>Eksempelvis står der i en lavning et par hundrede meter syd for Riegels mindsten i Tvorup Plantage en sitkagran, der måske er nationalparkens største.</p>	
	Mål	Ja	
	Effekt		
	Konsekvens		
	Forudsætninger		
	Eget bidrag		
	Partnere	Naturstyrelsen	
	Pris (kr)		
	Tilgodese formål		
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)	ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev
En mere naturlig fordeling af hjortevildtet og andre store pattedyr og fugle			
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen	

	Uddybning	<p>Aktuelt er det bemærkelsesværdigt, at en forholdsmeget stor andel af alle krondyrene i nationalparken forekommer i Hanstholmreservatet, hvor de på afstand kan opleves som dagaktive. Tilsvarende adfærd kan også under de uforstyrrede forhold iagttages hos reservatets rådyr, traner og gæs.</p> <p>Andre steder i nationalparken er der imidlertid naturlige forudsætninger for, at man i mindre målestok gennem fornuftig og konsekvent planlægning af færdsel og jagt kunne skabe tilsvarende livsbetingelser som i Hanstholmreservatet for de større og mere sky arter af hjortevildt og fugle.</p> <p>Der skal blot skabes uforstyrrede bjergfyrekrat i kuperet terræn nær større og rolige flader på klithederne, således at hjortevildtet relativt uforstyrret kan veksle mellem dagsæder i de vestlige dele af klitplantagerne og egnede fourageringsområder ude på klithederne eller andre større lysninger. Tilstedeværelsen af de store, rolige dyr virker samtidig positivt og tiltrækkende på f. eks. sky traner og gæs.</p> <p>Egnede områder for sådanne "Ruhe-zonen" (som anvendes meget i Tyskland) kunne f. eks. være den sydlige halvdel af hedeflader ved VANGSÅ med tilstødende, mindst 500 meter brede randzoner i Tvørup Klitplantage. Tilsvarende muligheder kunne skabes ved ÅLVAND, områderne ved LILLEHAV samt de store hedeflader omkring Mortenssande syd for LYNGBY. Den færdselsmæssige infrastruktur skal naturligvis på en hensigtsmæssig måde revideres i og i tilslutning til sådanne områder. F. eks. bør alle veje og stier, der ligger i den særligt følsomme overgangszon mellem skoven og det åbne land nedlægges og fremover undgås.</p> <p>Kombineret med sådanne nye refugier for de større dyr i nationalparken bør der naturligvis etableres hensigtsmæssigt placerede udsigtstårne, hvorfra publikum får noget nær garanti for gode oplevelser af større pattedyr og fugle. Et skoleeksempel på et særligt hensigtsmæssigt placeret udsigtstårn er det eksisterende tårn i Tved Plantage syd for Sårup og ca. 1 km nordøst for Tormål.</p>		
	Mål			
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen, Danmarks Jægerforbund		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)		Ib Nord Nielsen, Poul Hald-Mortensen & Jens Brolev
Mere bæredygtig afvejning af beskyttelse og benyttelse				
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	<p>Rigsrevisorerne formulerede i 2013 i deres rapport om den hidtidige virksomhed i de tre danske nationalparker en henstilling, som blev støttet af Statsrevisorerne. Den sagde blandt andet, at staten og dermed Naturstyrelsen fremover i større omfang end hidtil og på længere sigt skulle styrke og udvikle naturværdierne i nationalparkerne</p> <p>Både derfor og i lyset af den åbenlyse og voldsomme stigning i publikumspresset på nationalpark Thy efter parkens etablering, foreslår DN Thy, at nationalparkplanen kommer til at indeholde en beslutning om, at nationalparkens ledelse i samarbejde med Naturstyrelsen og andre lodsejere straks skal starte en ny og samlet vurdering af nationalparkens infrastruktur og zoner med henblik på at producere en mere robust og fremtidssikker plan:</p> <p>En naturvenlig plan, der skal skabe og sikre den for nationalparkens naturværdier optimale afvejning af beskyttelse og benyttelse. Herunder er det særlig vigtigt, at der af hensyn til sikring og optimal udvikling af nationalparkens naturværdier foretages en grundig og kritisk gennemgang af hele det hidtidige system af veje, mange former for stier og andre publikumsanlæg og støttepunkter.</p> <p>Således bør der i en mere naturvenlig infrastruktur foretages mange relevante sløjfninger af de forvirrende mange veje og spor, der i plantagerne stammer fra en tid, hvor mennesker og skovheste arbejdede med brænde og tømmer krævede et tæt system af skovspor og veje.</p> <p>Etableringen af et mere grovmasket vejnet i skovene vil medføre større overskuelighed for publikum og samtidig være til gavn for hjortevildtet og andre sky arter af pattedyr og fugle. Der kan således - oven i købet med besparelser på vedligehold af veje og spor - genskabes både mere vildskab og ro ved eksempelvis en halvering af plantagernes nuværende system af veje og spor. Plantagernes fremtidige drift med skovningsmaskiner og lignende er heller ikke længere afhængige af fortidens tætte vejnet.</p> <p>Planlægningsmæssigt er det tankevækkende, at nogle af vandretursruterne i klitplantagerne er omkring ½ århundrede gamle. De ældste blev anlagt, da publikumsbesøget var beskedent, og da der hverken fandtes fritlevende kronvildt, dåvildt eller ulve i Thy. Nogle vandreruter er derfor i dag uhensigtsmæssigt placeret i de vestlige dele af plantagerne nær klithederne. Ofte går ruterne gennem bjergfyrekrat i kuperet terræn, hvor hjortevildtet foretrækker at have dagkvarter, og hvor de lave bjergfyrs ensformighed hverken giver skovgæsten skygge eller oplevelse af skovens variation. Eksempler på sådanne gamle vandretursruter, der burde nedlægges eller flyttes til de østlige, mere frodige og robuste dele af plantagerne, findes i de vestlige dele af HVIDBJERG KLITPLANTAGE og i de vestlige dele af TVORUP KLITPLANTAGE og muligvis også i nogle af plantagerne længere mod nord.</p> <p>Den nye og mere naturvenlige plan for nationalparkens infrastruktur bør også foretage en kritisk revurdering og efterfølgende justering af de nuværende placeringen af P-pladser, shelters, grill-</p>		

		<p>steder, ridestier, mountainbike-stier og lignende publikumsfaciliteter. Målet bør være, at det fremtidige system af faciliteter sammen med en ny og revideret infrastruktur på en harmonisk måde kan spille sammen zoneringsen i nationalparken. Tilsvarende bør altid fremover foretages mere naturvenlige afvejninger, når myndigheder og lodsejere fremover giver tilladelse til større og evt. tilbagevendende arrangementer i nationalparken. Belært af erfaringerne fra den 1. planperiode i Nationalpark Thy vil DN desuden understrege, at det er vigtigt, at alle parter respekterer de rammer for naturbeskyttelsen, som den vedtagne zoneringsen i Nationalpark Thy foreskriver.</p> <p>I Nationalpark Thy er der aktuelt – til fordel for sårbare naturværdier - en del restriktioner for publikums færdsel og friluftsliv. Det er tankevækkende, at alle disse relevante restriktioner mod f. eks. adgang til sårbare områder i fuglenes yngletid vist alle uden undtagelse er fra tiden før nationalparken blev oprettet. Men med væksten af publikum og arrangementer i nationalparken finder DN, at det for naturværdierne er meget nødvendigt, at der ved alle relevante adgangsveje på en harmonisk måde sker en bedre og mere synlig samt pædagogisk skiltning af restriktioner, idet de små piktogrammer på omkring 10 x 10 cm alt for ofte overses eller ikke forstås af publikum. Disse små, diskrete skilte kan derimod fint supplere en mere informerende og brugervenlig skiltning, der fortæller om baggrunden for restriktionerne.</p> <p>DN mener, at de i dette afsnit beskrevne, væsentlige revisioner eller opstramninger af den hidtidige plan nødvendigvis skal gennemføres, hvis naturværdierne i nationalparken skal styrkes og udvikles – således som ønsket af Rigsrevisionen og Folketingets Statsrevisorer.</p>		
	Mål			
	Effekt	Bæredygtig balance mellem beskyttelse og benyttelse		
	Konsekvens	Nationalparkens vigtigste formål - at bevare, styrke og udvikle naturen - undergraves.		
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen, private lodsejere og friluftorganisationerne		
	Pris (kr)	0		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)	ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev	
Frilæggelse og information om kulturspor og geologiske formationer				
Indsendt: 01-10-2014	Formål	bevare og styrke kulturhistorien		
	Uddybning	<p>Der er allerede i Nationalpark Thy gjort et stort arbejde for at synliggørelse og præsentere en række kulturminde.</p> <p>Men efter DN's vurdering kunne der med fordel – ikke mindst i nærheden af P-pladser og stærkt befærdede veje – gøres en del mere for at frilægge og informere om f. eks. gamle jorddiger, gravhøje, hustomter, andre kulturspor og fortidsminder.</p> <p>I nationalparken forekommer der rigtig mange geologiske formationer og fænomener, som efter DN's vurdering fortjener større opmærksomhed og formidling.</p> <p>Således er Danmarks eneste 4 karstsøer placeret inden for nationalparkens område. Det forekommer derfor naturligt dels at informere mere om disse søer og dels at genskabe deres naturlige og oprindelige hydrologi. Efter DN's vurdering indebærer det både en genskabelse af de tørlagte, østlige dele af Nors og Vandet Sø samt en sløjfning af det kunstige afløb, som fra Nors Sø i midten af 1800-årene er gravet til Vesterhavet. Mellem Bagsø og Nors Sø var tidligere etableret en kunstig grøft, som nu er sløjfet. Tilsvarende gælder det kunstige afløb fra Blegsø, som i 1939 til gavn for naturen blev lukket nord for Sokland.</p> <p>DN anbefaler, at der i den kommende planperiode af nationalparkens ledelse afsættes ressourcer til en grundig kortlægning af geologiske formationer som stenalderkystskrænter – både uden for og inde i plantagerne – og ligeledes særligt markante jordfaldshuller o. l.</p> <p>Det forekommer i forlængelse heraf oplagt at frilægge og pleje de mest markante af disse geologiske formationer, da de især for kystskrænternes vedkommende foruden landskabsæstetiske kvaliteter også som lysåbne naturtyper har et betydeligt potentiale som levesteder for sjælden og sårbar flora og fauna. Blandt de markante stenalderkystskrænter, der bør ryddes og plejes allerede i den kommende planperiode, vil DN fremhæve VEGEBJERG i den nordlige del af Nystrup Plantage.</p>		
	Mål	Ja		
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen		

		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Danmarks Naturfredningsforening (Organisation)		Ib Nord Nielsen, Poul Hald- Mortensen & Jens Brolev	
Friluftszonering i Nationalpark Thy					
Indsendt: 02-10-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser			
	Uddybning	Naturstyrelsen har i 2013 besluttet at alle statsejede skov- og naturarealer forvaltet af Naturstyrelsen ved førstkomende planrevision skal inddeles i 3 zoner: stillezone, facilitetszone og friluftszone - se evt. Naturstyrelsens hjemmeside for flere oplysninger. Denne zonering vil for arealer omfattet af Nationalpark Thy finde sted i forbindelse med styrelsens driftsplanrevision i 2015-16. Det foreslås, at der arbejdes for en fælles zonering efter Naturstyrelsens landsdækkende koncept.			
	Mål	Ja			
	Effekt	Bedre planlægning for friluftfaciliteter, kanalisering af benyttelsen, bedre beskyttelse af naturværdier samt klarere formidling af afvejning mellem benyttelse og beskyttelse.			
	Konsekvens	Forslaget skal gennemføres for arealer forvaltet af Naturstyrelsen			
	Forudsætninger	Opnåelse af enighed og accept fra brugergrupper med forskellige og modsatrettede interesser			
	Eget bidrag	Udpegning og koordinering			
	Partnere				
	Pris (kr)	Intet - indgår i planprocesser			
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	
	INDSENDT AF:	Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	
Bekæmpelse af invasive arter - videreførelse og intensivering af indsatsen jf. plan 2010-16					
Indsendt: 02-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen			
	Uddybning	Der henvises til bilag 3 i den gældende plan			
	Mål	Ja			
	Effekt	Nationalparkens væsentligste naturtyper søges sikret iht bekendtgørelsen. Begrænsning i udbredelsen af invasive arter som rynket rose i klitnaturen og uønsket nåletræopvækst som bjergfyr og contortafyr på klithedene.			
	Konsekvens	Nationalparkens væsentligste naturtyper trues af tilgroning og tab af biodiversitet			
	Forudsætninger	Effektive bekæmpelsesmetoder kan ikke anvendes på offentlige arealer uden afvigelse fra retningslinjer.			
	Eget bidrag	Videreførelse af hidtidig indsats og for hybenrosen om muligt opnåelse af tilladelse til brug af effektive bekæmpelsesmetoder.			
	Partnere	Thisted Kommune, frivillige			
	Pris (kr)	Afhænger af indsatsniveau			
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	
	INDSENDT AF:	Naturstyrelsen Thy (Organisation)		Ditte Svendsen	
Udbygning af nationalparkplanens vision: Et betydeligt og positivt kendskab til Nationalpark Thy og de værdier nationalparken repræsenterer vil danne baggrund for etablering af et varemærke, der kan anvendes direkte og indirekte til markedsføring og udvikling af det lokale erhvervsliv.					

Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv			
	Uddybning	Det er væsentligt, at nationalparkens vision rækker ud over erhvervet i kystbyerne, og skaber et direkte bidrag for hele den del af vores lokale erhvervsliv, hvis forretning kan profitere af nationalpark Thy. Dette omfatter både turisterhvervet, de lokale handlende og den del af erhvervet, der har direkte eller indirekte relation til natur, miljø o.lign. Opbygning og vedligeholdelse af et nationalpark "brand" er et konkret bud på dette.			
	Mål	Kendskab og vurdering af varemærke kan måles med gængse metoder			
	Effekt	Forbedre markedsføringsmuligheder for lokalt erhvervsliv samt øget oplevet værdi af Nationalparken i lokalområdets erhverv og befolkning			
	Konsekvens	Vækstmuligheder som følge af markedsføringseffekt realiseres ikke			
	Forudsætninger	Certificeret og kvalitetssikret indsats i forbindelse med anvendelse af varemærke			
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum spiller gerne en aktiv rolle			
	Partnere	Thy Erhvervsforum, Turistforening, Handelsstandsforening, Fødevarerkløngen			
	Pris (kr)	Afhænger af ambition og omfang af markedsføringstiltag			
	Tilgodese formål				
	Navn		Kontakt		
	INSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)	Lars Torrild		
Nationalparken bør spille en aktiv rolle i den lokale erhvervsudvikling og bidrage aktivt til en øge merværdi på de produkter og services, der markedsføres af lokalområdets virksomheder.					
Indsendt: 02-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen			
	Uddybning	Nationalparkplanens målsætning for erhvervsudvikling udbygges: 1. Nationalparken bidrager til at nye afsætningsmuligheder udvikles både lokalt og på de markeder, der opdyrkes af lokalområdets virksomheder. 2. Nationalparken vil have betydning for erhvervsudviklingen i det omliggende lokalsamfund, og omfatter ligeledes en række øvrige erhverv indenfor service- og konsulentvirksomheder samt anden virksomhed – f.eks. Indenfor software udvikling, der måtte have præference for at etablere sig i tilknytning til Nationalparken. 3. Nationalparken medvirker aktivt i den lokale erhvervsudvikling gennem understøtning af lokale værksættere, der søger at etablere og udvikle både nye og eksisterende virksomheder.			
	Mål	Der kan måles på antal iværksætter aktiviteter samt gængse erhvervsparametre som f.eks. omsætning og beskæftigelse			
	Effekt	Vækst i lokalt erhvervsliv			
	Konsekvens	Vækst som følge af aktiviteter udebliver			
	Forudsætninger	Etablering af varemærke/brand effekt for nationalparken samt tæt samarbejde med erhvervsaktører om iværksætter programmer			
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker som operatør på iværksætter program samt i relevante udviklingsprojekter			
	Partnere	Thy Erhvervsforum			
	Pris (kr)	Kan understøttes af eksisterende erhvervsfremme samt konkrete udviklingsprojekter med ekstern finansiering			
	Tilgodese formål				
	Navn		Kontakt		
	INSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)	Lars Torrild		
Udvikling af eksisterende og nye turist attraktioner i og omkring Nationalparken					
Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv			
	Uddybning	Nationalparkens tilbud til de besøgende gæster skal løbende udvikles og forbedres således at parken fremstår dynamisk og inspirerende både for de gæster der besøger nationalparken for første gang og for de turister der vender tilbage for at genopleve eller udbygge oplevelserne i og omkring Nationalpark Thy 1. Fortsat og løbende udvikling af nye turistattraktioner og aktiviteter i og omkring Nationalparken, der således at oplevelsesværdien til stadighed øges og der skabes nyhedsværdi for tilbagevendende turister. 2. Indenfor oplevelsesbranchen arbejder NPT videre med Big5 eller tilsvarende med henblik på at få identificeret og udviklet en række centrale besøgssteder hvilket vil være med til at forlænge opholdet i området.			

	Mål	Mål for antal besøgende, kendskabsgrad mv.		
	Effekt	Fortsat udbygning og vækst i turisme og tilknyttede erhverv		
	Konsekvens	Effekten af vækstinitiativer udebliver		
	Forudsætninger	Drifts- og projektbudgetter understøtter både vedligeholdelse og udbygning af aktiviteter. Eksterne aktører ser perspektiv og mulighed for at igangsætte aktivitet		
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker gerne i projekter og kontakt til erhvervet		
	Partnere	Thy Erhvervsforum, Turistforening, Handelsstandsforening		
	Pris (kr)	Projektafhængigt		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INDSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Målsætning om formidling udbygges med nye og bedre medier				
Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
	Uddybning	Udvikling og vedligeholdelse af et varemærke/brand kræver løbende kommunikation og kvalitetssikring på de områder der er omfattet af eller benytter sig af nationalparkens identitet i markedsføringen. Det er både i relation til varemærket og generelt omkring formidling af nationalparken væsentligt at der sker en løbende udvikling og justering af de anvendte medier i forhold til effektiviteten af kommunikationen mod de ønskede målgrupper: 1. Etablering og løbende udvikling/vedligeholdelse af certificeringsmodeller til brug for anvendelse af Nationalparkens logo og varemærke på produkter og services samt certificeringsmodeller for restaurationer, hoteller, sommerhuse mv. 2. Etablering af Nationalparkcenter og et antal decentrale temacentre (Stenbjerg Huse, Lodbjerg Fyr, Hanstholm Fyr, Agger Tange mv) som udgangspunkt for besøg, vejledning mv 3. Øget anvendelse af sociale medier, hjemmesider mv. til formidling af nationalparkens aktiviteter og markedsføring af parken overfor omverdenen. 4. Etablering af en database over foto, videoklip som kan anvendes i ekstern markedsføring.		
	Mål	Kontaktdata måles med gængse metoder, herunder kendskabsgrad og tilfredshed		
	Effekt	Øget kendskab Bedre brugeroplevelse		
	Konsekvens	Effekter udebliver eller mindskes		
	Forudsætninger	Kontinuerlig og vedvarende proces er påkrævet for at sikre effektiv kommunikation.		
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker gerne i konkrete aktiviteter og fælles projekter		
	Partnere	Thy Erhvervsforum, Turistforening, Handelsstandsforening		
	Pris (kr)	Afhænger af aktivitet og projekt omfang		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INDSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Etablering af koordinationsudvalg for erhvervsudvikling				
Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
	Uddybning	Der nedsættes et koordinationsudvalg med deltagelse af områdets erhvervsorganisationer (Thy Erhvervsforum, Landbo Thy, Thy Turistforening, Handelsstandsforeninger m.fl.) med henblik på øget erhvervsudvikling i Thy med afsæt i Nationalparken		
	Mål	Nej		
	Effekt	Forbedre samarbejde og kommunikation mellem nationalparken og erhvervet Sikre fokus på erhvervsindsatninger og aktiviteter i og omkring nationalparken		
	Konsekvens	Effekt udebliver eller mindskes		

	Forudsætninger	At relevante aktører ønsker at deltage og ser værdi i samarbejdet		
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker gerne og kan evt. være tovholder		
	Partnere	Thy Erhvervsforum, Landbo Thy, Thy Turistforening, Handelsstandsforeninger m.fl		
	Pris (kr)	Medgået tid for deltagerne		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Etablere nye erhvervsudviklingsprojekter				
Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
	Uddybning	Der etableres i planperioden løbende erhvervsudviklingsprojekter således at NPT arbejder videre med at bruge nationalparken til at give værdi for erhvervslivet (NPT som en løftestang for en regional udvikling): 1. NPT sikrer delfinansiering i form af puljemidler, som kan aktiveres på udvalgte projekter, der understøtter lokal erhvervsudvikling med relevans for Nationalparken 2. Brancherelateret forretningsudvikling igangsættes indenfor oplevelsesøkonomi og turisme - alt fra iværksætterrådgivning til vækstrådgivning. Specialkonsulent, som med base i Thy Erhvervsforum kunne bruges regionalt - idet flere kommuner har stedbundne potentialer, som man ønsker at forretningsudvikle. VisitNordjyllands bevilling kører kun frem til midten af næste år, og det tværkommunale samarbejde skal forankres i de forskellige indsatser ude lokalt. 3. Indenfor fødevarer branchen – arbejder NPT videre med at sikre og udvide forsyninger med NPT (bl.a. sanke) produkter		
	Mål	Der kan etableres både indsatsmål og resultatmål for aktiviteterne		
	Effekt	Styrke og udbygge erhverv og tilknyttede vækstmuligheder		
	Konsekvens	Effekt udebliver eller begrænses		
	Forudsætninger	NPT medvirker aktivt i konkrete erhvervsudviklingsprojekter i tilknytning til NPT		
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker gerne i samarbejde		
	Partnere	Thy Erhvervsforum. Turistforening. Handelsstanden		
	Pris (kr)	Afhænger af projekt og aktivitetsomfang		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Etablering af certificeringsmodeller				
Indsendt: 02-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
	Uddybning	Certificeringsmodeller etableres, forbedres og udbygges således at anvendelse af nationalparkens navn, logo og varemærke kvalitetssikres. Certificering kunne bl.a. vedrøre følgende områder: 1. Indenfor restaurant branchen arbejder NPT videre med en certificerings model ift. Anvendelsen af NP produkter. 2. Indenfor indkvarteringen arbejder NPT videre med certificering af udlejningssommerhuse, hoteller med mere.		
	Mål	Antal certifikater samt kvalitetsmål for anvendelse		
	Effekt	Kvalitetssikring af nationalparkens navn, logo og varemærke		
	Konsekvens	Varemærket kan udhules og værdien undermineres		
	Forudsætninger	Etablering af ressource til vedligeholdelse og opfølgning på certifikater, herunder audits på virksomheder som benytter varemærke		
	Eget bidrag	Thy Erhvervsforum medvirker i konkrete projekter		
	Partnere	Thy Erhvervsforum, Turistforening, Handelsstand Evt. udbygning af eksisterende styregruppe/udvalg		
	Pris (kr)	Driftsomkostning til certificering		

		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Øget udbud og kvalitet af turistoplevelser					
Indsendt: 02-10-2014		Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
		Uddybning	Der sættes fokus på løbende udbygning og forbedring af turistoplevelser i forbindelse med nationalparken, herunder: 1. Med henblik på at reducere kommende konflikter mellem brugergrupper - hvilket giver dårlig PR - så sikres at NST's kommende zoneringsplan giver mulighed for at der også fortsat kan afholdes større arrangementer på langs med Nationalparken. 2. Der arbejdes på at sikre at mange af de arealkrævende og forstyrrende arrangementer samles i f.eks. Vilsbøl plantage. Ved at optimere områdets faciliteter. 3. At vilkårene for større bruger grupper tilgodeses ved at der etableres flere shelter til lejerskoler på de eksisterende pladser centrale steder i NPT. 4. Markedsføring af energiture på tværs i kommunen - herunder med NPT		
		Mål	Omfang og kvalitet af det samlede udbud kan opgøres		
		Effekt	Øget tilfredshed blandt brugere af Nationalparken		
		Konsekvens	Mindre tilfredshed blandt brugere af Nationalparken		
		Forudsætninger	Hensyn til natur, lodsejere kan tilgodeses		
		Eget bidrag	Thy Erhvervsforum bistår gerne ved konkrete projekter		
		Partnere	Thy Erhvervsforum, Turistforening, Handelsstanden		
		Pris (kr)	Afhænger af projekt og aktivitets omfang		
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Thy Erhvervsforum (Organisation)		Lars Torrild	
Pavillion på De Thygesonsvej i Nystrup Plantage					
Indsendt: 03-10-2014		Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
		Uddybning	At opføre en bygning på et sted, hvor golfbanen krydser De Thygesonsvej. Se vedhæftede. Punktet er os bekendt det højeste i området. Bygningen skal indeholde læskur, toilet og udgigstårn med informationer vedrørende Nationalparken.		
		Mål	Det bliver lidt svært		
		Effekt	Det vil gøre vejen mere attraktiv for cyklister og det samme for golfbanen.		
		Konsekvens	Så går livet videre		
		Forudsætninger	Driften, rengøring og vedligeholdelse. En opgave som primært skal løses af Nordvestjysk Golfklub (NVG)		
		Eget bidrag	NVG har maskiner og mandskab, som kan bidrage med opførelsen		
		Partnere	Naturformidlere.		
		Pris (kr)	250.000 kr. Anslået beløb		
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Nordvestjysk Golfklub (Organisation)		Svend Eriksen (formand)	
Bedre naturbeskyttelse					

Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Nationalpark Thy rummer enestående og sårbare naturområder, hvor hovedformålet med udpegningen er naturbeskyttelse. Derfor skal naturbeskyttelsen i Nationalparken altid gå forud for benyttelsen, og i tvivlstilfælde skal tvivlen komme naturen til gode. Det drejer sig om alle tilfælde, hvor der opstår afvejningen imellem benyttelsen og beskyttelsen, f.eks. ved etablering af publikumsfaciliteter og stier, ved meddelelse af tilladelser til arrangementer samt ved fysiske ændringer i nationalparken. Forsigtighedsprincippet skal altid anvendes og vurderingerne skal ske på baggrund af konsekvensanalyser byggende på faglige data.		
	Mål			
	Effekt	Der vil opnås en optimeret naturbeskyttelse		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDET AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	

Forbedring af naturbeskyttelse og sikring af bæredygtige friluftaktiviteter gennem effektiv zonerings

Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	I nationalparkplan 2010 – 2016 er nationalparken inddelt i 3 zoner, og det fremgår af planen, at i zone 1 har naturværdier og beskyttelse største prioritet, zone 2 er for de stille brugere, og zone 3 er højaktivitetszone. Det fremgår også af planen, at zonerings skal være et instrument til sikring af naturbeskyttelse og regulering af rekreation, friluftsliv og turisme. Den hidtidige forvaltning af friluftaktiviteterne er ikke sket i overensstemmelse med planens intention og ordlyd, og der er derfor brug for en betydelig opstramning. Dette skal også ses i lyset af, at tilstrømningen af brugere i Nationalparken er fordoblet i løbet af de første 6 år, og at behovet for regulering af derfor er meget større i dag, end tilfældet var den tidligere plans ikrafttrædelse. Specielt offentlige myndigheder må forventes at respektere en nationalparkplan, som er udarbejdet i overensstemmelse med loven om nationalparker, og derfor må offentlige myndigheder ikke modarbejde planens intentioner og ordlyd. Zonerings skal være fleksibel, så der hurtigt kan tages hensyn f.eks. til sjældne ynglefugle. Der skal være biologisk faglige kriterier for revisioner af zonerings suppleret med faktuelle undersøgelser.		
	Mål	Da der er tale om et forvaltningsredskab, kan det måles og evalueres, hvorvidt der forvaltes i overensstemmelse med loven og nationalparkplanen		
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Offentlige og private lodsejere i Nationalparken.		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDET AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	

Udarbejdelse af forvaltningsplan

Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	BFN har i et andet forslag "Registrering af naturværdier" argumenteret for at foretage grundige basisregistreringer i Nationalparken. Basisregistreringerne skal sikre kendskab til de nuværende		

			biologiske forhold, men denne registrering vil også afdække krav til den fremtidige forvaltning. Ud fra det nuværende kendskab til naturværdierne, vil der være behov for særlige tiltag på en mindst 50 lokaliteter, både i skove og på klithederne, men f.eks. også en lokalitet som Tvorup Hul har behov for særlig genopretning pga. humusindholdet. Som eksempel kan nævnes undersøgelsen af lobeliesøerne, hvor den viden, som er indsamlet her, bør indgå i en forvaltningsplan for at sikre de sårbare planter.
		Mål	Målet er, at ny viden altid indarbejdes i en forvaltningsplan.
		Effekt	
		Konsekvens	
		Forudsætninger	
		Eget bidrag	
		Partnere	
		Pris (kr)	
		Tilgodese formål	
		Navn	Kontakt
	INDSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)	Poul Nystrup Christensen
Naturværdier hos private lodsejere			
Indsendt: 05-10-2014		Formål	bevare, styrke og udvikle naturen
		Uddybning	Nationalpark Thy består al overvejende af offentligt ejede arealer, men det er også væsentligt, at de private arealer sikres bedst mulig natur. Vi tror, at de private lodsejere gerne vil have natur på deres områder, og det er derfor oplagt at sikre information og vejledning til private lodsejere, som det f.eks. er sket med projektet omkring rynket rose. Der kan både være tale om mundtlig vejledning, men f.eks. også igennem informationskampagner. Målet er mere natur, men der kan også opnås rentabel driftomlægning.
		Mål	
		Effekt	Ud over øget natur, vil det også sikre større helhed og forbedre forbindelser i Nationalparken.
		Konsekvens	
		Forudsætninger	
		Eget bidrag	
		Partnere	Landbrugsorganisationer og Naturplejeneværk
		Pris (kr)	
		Tilgodese formål	
		Navn	Kontakt
	INDSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)	Poul Nystrup Christensen
Ingen ekstremsport i Nationalparken			
Indsendt: 05-10-2014		Formål	bevare, styrke og udvikle naturen
		Uddybning	Ekstremsportsaktiviteterne har et stigende omfang i Nationalparken, og disse aktiviteter har en væsentlig mere forstyrrende karakter end stort set alle andre aktiviteter. Ved at gennemføre aktiviteterne tilgodeser man forholdsvis små brugergrupper på bekostning af alle andre. Nationalpark Thy er udpeget pga. sin unikke natur, og naturen lider under disse aktiviteter. Aktiviteterne kan præcis lige så godt forgå uden for Nationalparken. På den måde undgås unødvendige forstyrrelser, og almindelige gæster, som søger stilheden, tilgodeses.
		Mål	Målet er at undgå ekstremsportsaktiviteter, og det er jo målbart.
		Effekt	Der vil være færre unødvendige forstyrrelser.
		Konsekvens	Så vil aktivitetsniveauet sandsynligvis stige til skade for naturen og biodiversiteten.

	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen		
	Pris (kr)	0		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Lukning af brunstpladser				
Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Brunstpladserne er af afgørende betydning for krondyrenes ynglebiologi, og der bør ikke være forstyrrelser i brunsttiden i september og oktober. Derfor bør pladserne afspærres i denne periode, f.eks. i den nordøstlige del af Hanstedreservatet. Hvis publikum kommer for tæt på, ødelægges dette naturfænomen både for dyrene og for øvrige besøgende. Der kan etableres stier og evt. fotoskjul, så publikum i passende afstand kan overvære sceneriet.		
	Mål			
	Effekt	Skabe ro i krondyrenes brunstperiode og give mulighed for bedre naturoplevelser		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Monitering af naturværdier				
Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	På baggrund af en prioriteret værdisætning af områdets forekomster, skal der planlægges og iværksættes en løbende overvågning af de mest værdifulde forekomster. Hyppigheden af tilsyn kan variere fra artsgruppe til artsgruppe og skal ske efter nærmere vurdering af personer med de nødvendige faglige kompetencer. Målet med overvågningen er at sikre viden om forringelser eller forbedringer af forholdene for de enkelte arters trivsel i området, så behovet for justeringer af driftsform, yderligere beskyttelse, naturpleje, forstyrrelser og nedslidning kan vurderes og iværksættes.		
	Mål			
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Naturstyrelsen og Thisted Kommune		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland		Poul Nystrup Christensen	

		(Organisation)		
Mål og handleplaner for biodiversitet				
Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare og forøge den biologiske mangfoldighed		
	Uddybning	En af grundpillerne i etablering af nationalparker i Danmark er sikring af biodiversitet, og det er også et formål for Nationalpark Thy. Omlægning af klitplantagerne til hjemmehørende arter beskrives som en målsætning for Nationalpark Thy. Men det vil være ønskeligt med mere operationelle mål, som beskriver omfanget af den ønskede udvikling inden for planens 6 års periode, og som skaber mulighed for formulering og iværksættelse af handleplaner. Specifikt foreslås operationelle mål for arter og habitater.		
	Mål	Ja.		
	Effekt	Opmærksomhed på og viden om udviklingen af biodiversitet, hvilket også er et ønske i Rigsrevisionens rapport.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INSENDET AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)	Poul Nystrup Christensen	
Inddragelse af Skadekær i Nationalparken				
Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Efter 6 år må tiden efterhånden være moden til at se på Nationalparkens grænser, og konkret foreslår vi at inddrage Skadekær. Formålet med inddragelse af Skadekær i Nationalpark Thy er at genskabe søens oprindelige udstrækning ind mod Øster Vandet Kirke, idet søen herved skånes for en uheldig tilledning af næringsberiget og på andre måder forurenset drænvand fra 100 ha landbrugsjord.		
	Mål	Der kan laves målsætning for vandkvaliteten i Vandet Sø		
	Effekt	Renere vand i Vandet sø. Større naturværdi.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Private lodsejere.		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INSENDET AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)	Poul Nystrup Christensen	
Oprettelse af nationalt Naturråd				
Indsendt: 05-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Der er mange interesser knyttet til Nationalpark Thy, og der foretages mange dispositioner, som ikke er biologisk funderet. Det fremgår af Nationalparkplan 2010 – 2016, at ”naturen har højeste prioritet i Nationalpark i Thy”. Det er BFN helt enige i, og derfor skal alle aktiviteter, som iværksættes eller sanktioneres af Nationalparken vurderes ud fra naturmæssige og biologiske hensyn. Et Naturråd skal sammensættes med særligt sagkyndige og uvildige specialister inden for forskellige naturemner og artsgrupper, og rådet – eller dets enkeltmedlemmer – skal udtale sig om faglige		

		konsekvenser, inden nye tiltag sættes i værk. Det er vigtigt, at have så god viden, som mulig, inden beslutninger træffes, så utilsigtede bivirkninger undgås.			
		Mål			
		Effekt			
		Konsekvens			
		Forudsætninger			
		Eget bidrag			
		Partnere	Forskningsinstitutioner, Miljøministeriet		
		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Registrering af naturværdier					
Indsendt: 05-10-2014		Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
		Uddybning	Der skal snarest mulig foretages en basisregistrering med kortlægning af alle sjældne og sårbare arters forekomster i nationalparkområdet, ligesom der skal foretages en grundlæggende registrering af alle naturtyper. Basisregistreringerne skal til stadighed suppleres med opfølgende registreringer (se BFN's forslag om monitorering). Nationalpark Thy er hjemsted for en række sjældnere arter, som har så betydelige forekomster i området, at de udgør en væsentlig del af den samlede danske bestand. Det samme er gældende for flere af områdets naturtyper. Dette giver nationalparkområdets forvaltning et særligt ansvar for at beskytte disse arter og naturtyper både nationalt og internationalt.		
		Mål	Målet er inden for den 6 årige periode at etablere et indgående kendskab til en lang række arters og naturtypers status i Nationalparken, så der efterfølgende kan iværksættes en egentlig monitorering (se BFN's forslag om monitorering).		
		Effekt			
		Konsekvens			
		Forudsætninger			
		Eget bidrag	BFN kan bidrage med registreringer.		
		Partnere			
		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Adgang for publikum					
Indsendt: 05-10-2014		Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
		Uddybning	Rigtigt mange af Nationalparkens besøgende ønsker at opleve den stille natur med et vildt og frit fugle- og dyreliv, og det er muligt med den rigtige tilrettelæggelse. Den første forudsætning er, at der er ro omkring dyr og fugle, og derfor er det ikke oplevelser, man får på en mountain bike eller et surfbræt. Det er oplevelser, man får ved at gå stille for sig selv eller sammen med en kyndig naturvejleder. Ved at etablere stier til udkanten af kerneområderne, kan besøgende på afstand få disse helt unikke naturoplevelser. Det kræver information og vejledning, måske turguidning og kikkert. Formålet er at skabe adgang til naturen for de mange, der ønsker stille naturoplevelser uden at forstyrre fugle- og dyrelivet.		
		Mål			
		Effekt			
		Konsekvens			
		Forudsætninger			

		Eget bidrag			
		Partnere			
		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Styrket Formidling					
Indsendt: 05-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning			
	Uddybning	<p>Mange besøgende vil gerne have rigtigt gode autentiske naturoplevelser. I en verden, hvor flere og flere er forbrugere af naturen som kulisse til motionsløb, mountain bike og windsurfing, bliver mulighederne for den stille naturbruger til stadighed udfordret. At opleve en rudel kronstyrer med en brølende hjort eller at se tranen gå med sine unger, skal selvfølgelig ske langt væk fra disse forstyrrende og naturfremmede elementer.</p> <p>Men det er faktisk muligt at opleve kronstyrer og traner og mange andre spændende og sky arter, mens de lever helt uforstyrret. På den måde kan man se dyrenes naturlige adfærd – og det er der mange store oplevelser i.</p> <p>Det forudsætter, at man kan gå ad skjulte stier til kamouflerede udsigtssteder på passende afstand. Evt. også fra fotoskjul.</p> <p>Der skal også være P-pladser på de relevante steder.</p>			
	Mål	Antallet af besøgende de pågældende steder kan evt. måles.			
	Effekt				
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag	BFN kan bidrage til formidlingen - evt. også i det nye center i Vorupør.			
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	
	INSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen	
Uddannelse af formidlere					
Indsendt: 05-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning			
	Uddybning	Nationalparken har en stor flok af dygtige guider. Og det er væsentligt, at guiderne er i stand til at fortælle om Nationalparkens naturforhold, og det er fagligt et kæmpestort område. Derfor bør vejlederne til stadighed efteruddannes, så der kan fortælles om nye vinkler afhængig af årstid og vind og vejr.			
	Mål				
	Effekt	Øget professionalisering af vejledere, mere viden i formidlingen og publikum får flere oplevelser.			
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag	BFN's Naturkurser kan skaffe undervisere samt tilrettelægge og gennemføre forløb.			
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	

INDSENDT AF:		Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)	Poul Nystrup Christensen	
Parkering på Hawblink				
Indsendt: 06-10-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	I øjeblikket er der store problemer med pakering i Vorupør. Der er allerede en stor parkeringsplads midt på Hawblink. Folk synes bare, der er for langt at gå ind til Vorupør. Vi kunne ønske os en shuttlebus imellem Vorupør og p-pladsen om sommeren. Bussen skal selvfølgelig være eldrevet eller på biogas.		
	Mål	Man kan tælle antal passagere.		
	Effekt	Lettere parkeringsforhold.		
	Konsekvens	Der vil stadig være parkeringsproblemer i Vorupør.		
	Forudsætninger	Vi kan ikke vide, hvornår der er mange turister i Vorupør.		
	Eget bidrag			
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INDSENDT AF:	Støtteforeningen (Organisation)		Frede Østergaard	
Vesterhavsgården i Sdr. Vorupør				
Indsendt: 06-10-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	Vesterhavsgården ligger midt i Nationalparken, derfor er skal den udnyttes optimalt. Her bør man som gæst i NPT kunne overnatte på en simpel måde uden at det koster en formue. Her vil man have et godt tag over hovedet, det er et godt alternativ til en shelter. Man bør kunne tilkøbe morgenmad og madpakke til turen i NPT.		
	Mål	Man kan tælle antal overnatninger.		
	Effekt	Tiltrækker flere gæster til Nationalparken		
	Konsekvens	Så er der en overnatningsmulighed mindre		
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Ejeren af Vesterhavsgården		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INDSENDT AF:	Støtteforeningen (Organisation)		Frede Østergaard	
Små ubemandede info-/velkomstcentre i Nationalparken.				
Indsendt: 06-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		

		Uddybning	Jeg vil foreslå 5 små info-/velkomstcentre i NPT: a. Agger Tange (Svanholmhus) b. Lodbjerg Fyr (Fyrmesterboligen) c. Stenbjerg Landingplads (I det eksisterende temacenter) d. Hummerhuset i Klitmøller (evt. i eksisterende bygning) e. Hanstholm Fyr (i eksisterende bygning)
		Mål	Man kan tælle besøgende.
		Effekt	Flere besøgende i NPT.
		Konsekvens	
		Forudsætninger	
		Eget bidrag	
		Partnere	
		Pris (kr)	
		Tilgødese formål	
		Navn	Kontakt
	INDSENDT AF:	Støtteforeningen (Organisation)	Frede Østergaard
Flere naturlegepladser og naturfitness steder			
Indsendt: 06-10-2014		Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser
		Uddybning	Der skal/bør indrettes flere naturlegepladser og naturfitnesssteder. Jeg har ved flere lejligheder besøgt legepladsen i Vilsbøl Klitplantage ved Vandet Sø, her er der altid stor aktivitet med masser af børn og voksne. Pladsen er ved at være slidt, det tyder på at den er godt brugt. Der bør/ skal anlægges flere legepladser, der kunne kombineres med naturfitness, fordelt over hele NPT:
		Mål	Man kan evt. tælle antal besøgende.
		Effekt	Der vil komme flere besøgende.
		Konsekvens	
		Forudsætninger	
		Eget bidrag	
		Partnere	
		Pris (kr)	
		Tilgødese formål	
		Navn	Kontakt
	INDSENDT AF:	Støtteforeningen (Organisation)	Frede Østergaard
Flere toiletter i NPT			
Indsendt: 06-10-2014		Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser
		Uddybning	Vi mangler toiletbygninger rundt om i NPT, der kan næsten ikke komme for mange. Det behøver ikke være de flotte forkromede - de mere simple kan sagten bruges
		Mål	
		Effekt	
		Konsekvens	
		Forudsætninger	
		Eget bidrag	

		Partnere			
		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Støtteforeningen (Organisation)		Frede Østergaard	
at Temacentret på Stenbjerg Landingsplads har information om kystbyernes aktivitets- og kulturelle tilbud					
Indsendt: 07-10-2014		Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
		Uddybning	Vi foreslår, at der findes materiale om kystbyernes (Agger, Klitmøller, Stenbjerg, Vorupør) aktivitets- og kulturelle tilbud i Temacentret, så de Frivillige Nationalparkværker kan informere gæsterne og evt. udlevere materiale. Et bredt spekter af information dækker gæsternes forskellige behov for oplevelser, når de besøger Nationalpark Thy og kystbyerne i området. eks. på tilbud: Fiskerimuseet i Klitmøller, Norsødakvariet i Vorupør, De sorte huse i Agger, Svankjær Skulpturpark.		
		Mål	Nej		
		Effekt	Det er vigtigt, at gæsterne er tilfredse med informationen, samt at de også bruger tid i kystbyerne til gavn for erhvervslivet. Glade gæster og tilfredse erhvervsdrivende		
		Konsekvens	gæsterne må opsøge information via andre kanaler. Mange af de besøgende i Temacentret har ikke hjemmefra søgt oplysninger. De spørger åbent om, hvad den frivillige nationalparkvært kan anbefale. Med baggrund i samtalen om gæstens interesser og tidsplan for besøget foreslås besøgssemner i Nationalparken.		
		Forudsætninger	Forslaget indeholder ikke ønske om forretningsdrivendes tilbud på varer		
		Eget bidrag	de kulturelle tilbud og besøgs muligheder afleverer selv materiale til Temacentret		
		Partnere	Kystbynetværket		
		Pris (kr)	0 kr og plads på hylden i Temacentret		
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Netværk af aktive kystbyer (Organisation)		bente astrup	
Mobiltelefonforbindelse i Nationalpark Thy, Bestyrelsen foreslås at påtale de manglende forbindelser.					
Indsendt: 07-10-2014		Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv		
		Uddybning	For at hæve tryghedsniveauet for de mange gående og cyklende gæster, der kommer ud i områder af Nationalpark Thy, hvor der ingen mobilforbindelse er, opfordres Nationalparkens bestyrelse til at påtale de manglende eller mangelfulde mobiltelefon forbindelser evt. indgå et samarbejde med Thisted Kommune for at presse på overfor teleudbydere. Masten i Stenbjerg kunne benyttes, evt. udbygning af bestående master i Vorupør, Bedsted, Vestervig eller etablering af nye master udenfor Nationalpark Thy		
		Mål	Fuld mobiltelefon dækning i Nationalpark Thy.		
		Effekt	gæster kan færdes og være trygge ved, at de har forbindelse, hvis de får brug for hjælp. Alle de moderne kommunikationsmuligheder bliver en naturlig del af hverdagen også i Nationalpark Thy		
		Konsekvens	fortsat ingen eller mangelfuld mobiltelefon dækning		
		Forudsætninger			
		Eget bidrag	Stenbjerg Beboerforening vil igen henvende sig til thisted Kommune og teleudbydere.		
		Partnere	Thisted Kommune		
		Pris (kr)	brevveksling og evt. møder		
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INDSENDT AF:	Bente Astrup			

	(Privatperson)		
Thy Naturkraft			
Indsendt: 07-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv	
	Uddybning	Vi forestiller os at Thy Naturkraft, som socialøkonomisk virksomhed, i væsentlig grad kan være med til at øge og styrke indsatsen for Nationalparken. Dette vil især være samfundsværdiskabende tiltag. Vi ser os som seriøse partnere i forskellige indsatsområder, hvilket bl.a. kunne være følgende: - Deltagelse i pedelopgaver. - Være tovholder i div. vedligeholdelsesopgaver. - Være med i forskelligartede serviceopgaver. - Deltage i og være med til at vedligeholde handicapsti. - Vedligeholdelsesopgaver i forbindelse med plancher, oplysnings- og vejledningsbrochurer. - På sigt deltage i cafedrift - dvs. være en del af denne. - Deltage med interne transportopgaver.	
	Mål	At sårbare grupper kan deltage i samfundsopgaver	
	Effekt	Et rigere og mere betydningsfuldt arbejdsliv for især unge med særlige behov	
	Konsekvens		
	Forudsætninger		
	Eget bidrag		
	Partnere	Thisted Kommune og Nationalpark Thy	
	Pris (kr)		
	Tilgodese formål		
	Navn		Kontakt
INDSENDT AF:	Thy Naturkraft - Elmelund Thisted (Organisation)		Alice Andersen/Niels Koling
Naturen skal prioriteres højere			
Indsendt: 07-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen	
	Uddybning	Både i bemærkningerne til lovtæksten og i Rigsrevisionens beretning er det fremført, at naturen er det vigtigste i Nationalpark Thy. Vi synes derfor, at det også burde afspejle sig i den prioritering, som bestyrelsen foretager med hensyn til allokering af ressourcer, både økonomisk og personalemæssigt. Ud af hele medarbejderstyrken, er der kun én projektleder til naturprojekter, og vi foreslår derfor, at oprustes på dette område. Forslaget vil give mulighed for flere naturprojekter i Nationalpark Thy, både med hensyn til undersøgelser og naturformidling.	
	Mål	Kan måles på antallet / omfanget af naturprojekter	
	Effekt	Bedre beskyttelse af naturen	
	Konsekvens		
	Forudsætninger		
	Eget bidrag		
	Partnere		
	Pris (kr)		
	Tilgodese formål		
	Navn		Kontakt
INDSENDT AF:	Biologisk Forening for Nordvestjylland (Organisation)		Poul Nystrup Christensen
Sløjfer på Rideruten Thy			

Indsendt: 07-10-2014	Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser		
	Uddybning	16. august 2014 har vi indviet Rideruten Thy, der strækker sig fra Lodbjerg i syd til Bulbjerg i nord. Projektet har været støttet af Nationalpark Thy og var en del af Nationalparkplan 2010-16. Vi synes, at det ville være skønt, hvis der fremover blev skabt alternativer til den nord-syd-gående rute. Vi forestiller os sløjfer som vedhæng til den eksisterende rute i Nationalpark Thy. Disse kunne planlægges i de forskellige klitplantager. Helt konkret foreslår vi en skiltet sti fra rideruten i Vandet Klitplantage ved Thorsted til Rideruten Thy samt en forbindelse nordpå, sådan at man kan ride hele vejen rundt om Vandet Sø. Vi har også en drøm om, at det blev muligt at ride fra Stenbjerg Klitplantage til Lodbjerg via Lyngby ad redningsvejen. (se vedhæftede kort, hvor de nye ruter er markeret med sort). Endelig kunne vi tænke os en renovering af skiltningen i de gamle ridestier i Hvidbjerg Plantage og Vandet Klitplantage.		
	Mål	Målet er, at der skabes flere oplevelsesmuligheder for rytterne inden for den næste planperiode - helst inden 2017.		
	Effekt	Turryttere får mere varierede muligheder for at opleve naturen i Nationalpark Thy. Skiltning og vejvisning giver tryghed for rytterne. Det giver en forøget værdi og mulighed for at profilere rideturismen i Thy. Samtidig beskyttes de mest sårbare naturområder, fordi man via skiltning styrer aktiviteterne/trafikken på en hensigtsmæssig måde.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	Frivilligt arbejde (som med realisering af Rideruten Thy). Beskrivelse af projekt og søgning af fondsmidler(projektmidler)		
	Partnere	Lokale turistaktører, Thy Turistforening, rideklubber, Naturstyrelsen Thy og Nationalpark Thy.		
	Pris (kr)	Anslået 100.000 kroner		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INSENDT AF:	Lone Krog (Privatperson)	Lone Krog	
Årlige registrering af ynglefugle				
Indsendt: 07-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Naturstyrelsen har gennem mange år udført ynglefugletællinger på skov og naturstyrelsens arealer i nationalpark Thy. Tællingerne har været udført af yderst kvalificerede medarbejdere fra distriktet. Der har været kutyme at de enkelte arealer har været optalt ca. hvert andet år. Vi foreslår at der sikres midler at udføre disse tællinger hvert år. Dette glæder ynglefuglene på klithederne, samt Agger Tange. Netop på Agger Tange ville man med fordel kunne lave 2 årlige tællinger, en først i maj og igen midt i juni. Dette for at kunne vurdere effekten af prædation og vandstand m.m.		
	Mål	Målet er inden for den 6 årige periode at tilvejebringe et indgående kendskab til ynglefuglenes status i på Klithederne og Agger Tange.		
	Effekt	Bedre redskaber til beskyttelse af ynglefuglene.		
	Konsekvens	Ufuldstændigt optællings materiale.		
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	DOF kunne evt. stille med supplerende tællere.		
	Partnere	Naturstyrelsen, BFN		
	Pris (kr)	Må kunne oplyses af Naturstyrelsen.		
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
	INSENDT AF:	Dansk Ornitologisk Forening, Nordvestjylland (Organisation)	Jan. S. Kristensen	
Indragelse af arealer ved Nors og Vandet sø, i Nationalparken.				
Indsendt: 07-10-2014	Formål	bevare, styrke og udvikle naturen		
	Uddybning	Op til sidste planperiode påpegede DOF nogle uhensigtsmæssige grænsedragninger, også denne gang foreslår vi at inddrage yderligere små arealer i nationalpark Thy. Konkret drejer det sig om Skadekær øst for Vandet sø, og området øst for Nors sø ind med Nors Kirkeby. Begge arealer er periodevis, hvad landmænd kalder "vandlidende". Formålet med inddragelse af begge arealer i Nationalpark Thy er at genskabe søernes oprindelige udstrækning ind mod henholdsvis Øster Vandet Kirke og Nors Kirkeby. Nationalpark Thy kunne være en naturlig udgangspunkt for igangsætning af naturgenopretningsprojekter.		
	Mål	Mindre udledning af næringsstoffer til Vandet sø. Må være målbart!		

	Effekt	Begge steder vil der kunne skabes helt fantastiske forhold for områdets fugleliv, for såvel træk som ynglefugle.		
	Konsekvens	Udvaskning til Vandet sø.		
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere	Private lodsejere.		
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Dansk Ornitologisk Forening, Nordvestjylland (Organisation)		Jan Skjoldborg Kristensen	

Registrering af kulturspor i Nationalpark Thy

Indsendt: 08-10-2014	Formål	bevare og styrke kulturhistorien		
	Uddybning	<p>Nationalpark Thy indeholder en rigdom af kulturhistoriske spor fra flere århundreder. Sporene udtrykker landskabets erindring og repræsenterer menneskers liv i et landskab, der er stærkt præget af havets nærhed, sandflugt og forandringer i klima og miljø. Et af nationalparkens formål er at bevare og styrke kulturmiljøer og kulturhistoriske spor, og derfor anses det for en grundlæggende præmis, at sporene registreres i en tilgængelig form – et såkaldt kulturmiljøatlas.</p> <p>Som et redskab for såvel forvaltning som formidling foretages en registrering af kulturspor i Nationalpark Thy. Ud fra ældre kort, lidarscan og luftfotos registreres diger, læhegn, veje, redningsvæsenets anlæg, signalmaster, båker, hustomter, byggeskik i bevarede huse, spor efter kystfiskeriet og dets udvikling, gravhøje, dyrefolde, vand- og vindmøller, spor efter reguleringer af vandløb og søer, stednavne, kulturplanter, krigenes spor, mindesten, planteskoler m.m.</p> <p>Registreringen samles i database og GIS-lag.</p> <p>Naturstyrelsens Pas På kort rummer allerede en del af ovennævnte anlæg, men det dækker kun de statsejede arealer, og der er behov for en gennemgang og opdatering af naturstyrelsens registreringer samt supplerende af kulturspor i privatejede arealer. Udtræk fra den nationale database Fund og Fortidsminder vil også kunne indgå i registreringen.</p>		
	Mål			
	Effekt	<p>Registreringen får form af et "kulturmiljøatlas" og bliver som sådan et værktøj til brug for både nationalparken og for kommunen og naturstyrelsen, der som myndigheder forvalter området i forhold til f.eks. anlægsarbejde – og problemstillingen beskyttelse/benyttelse.</p> <p>Registreringen vil også kunne danne grundlag for kommende forsknings- og undersøgelsesprojekter.</p>		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	Museum Thy's medarbejdere kan udføre registreringen i samarbejde med Naturstyrelsen.		
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	

Overvågning af kystskrænterne mellem Lyngby og Lodbjerg, hvor bopladser kommer frem ved erosion.

Indsendt: 08-10-2014	Formål	bevare og styrke kulturhistorien		
	Uddybning	<p>I de høje og stejle skrænter mellem Lyngby og Lodbjerg ses tydelige lagdelinger med lyse og mørke lag. De mørke lag repræsenterer perioder med bebyggelse og opdyrkning af området, mens de lyse lag er sand, der er aflejret ved sandflugt. Man kan her se et snit gennem århundreders historie – senest er i sommeren 2014 i et af lagene registreret et vikingetidshus, hvor der var efterladt et lerkar på gulvet. Diger og agersystemer kan på samme måde erkendes i skrænten.</p> <p>Det sker jævnligt at en storm tager en ny bid af kysten, og nye muligheder for et studie af landskabets erindring opstår.</p> <p>Formålet med overvågningen er at foretage en systematisk registrering af de spor der kommer frem, inden de skylles bort af havet.</p>		
	Mål			

	Effekt	Sporene i skrænten forsvinder, og viden går tabt.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	Museum Thys medarbejdere foretager overvågningen.		
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	

Landskabets erindring - Gravhøjenes landskab

Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	<p>Forskning: Allerede for knap 5000 år siden, i midten af bondestenalderen, begyndte sandflugten at sætte sit præg på landskabet i den vestlige del af Thy. Klitheden og sandflugtslandskabet i Nationalpark Thy har derfor aner langt tilbage i oldtiden, og der går mange linjer fra dengang og op til vore dage, når det gælder landskabets udseende, bebyggelse og udnyttelse igennem tiderne. Forskning i dette store emneområde bidrager allerede, og kan yderligere medvirke, til at genskabe landskabets erindring, så at sige, og dermed give et dybere og mere nuanceret tidsperspektiv til nutidens nationalpark. Klimaforandringer gennem tiderne er også et aspekt af landskabets erindring, som har paralleller i aktuelle problemstillinger.</p> <p>Thy er kendt for sin rigdom på gravhøje, der kroner næsten hver en bakketop. I nationalparken findes der således også både i og under sandet gravhøje og bebyggelsesspor fra stenalder og bronzealder.</p> <p>Museets hidtidige undersøgelser af storstensgraven ved Lodbjerg Fyr har afdækket interessante spor af landskabets udvikling. Dyrkning af området og perioder med sandflugt har sat tydelige spor, men der ses også aftryk af menneskers ageren – fra gravlæggelsen af en afdød i stenalderen, over klovspor fra græssende husdyr til fyrmesterens skårede kaffekop.</p> <p>Et andet eksempel er højgruppen Svalhøje i Nystrup Plantage. Disse fredede høje rummer velbevarede begravelser, men de fortæller også om landskabets forandring. Siden højene blev opført for omkring 3500 år siden, har flere sandflugter præget landskabet, og bønder har til forskellige tider dyrket jorden omkring højene. I nogle tilfælde har de endda pløjet hen over en høj. Endelig er digesystemer fra hovedgården Nystrup lagt hen over dette gravhøjslandskab, og sidst er der i området anlagt plantager.</p> <p>Sporene af den bebyggelse, der har omgivet gravhøjene, og den tilhørende udnyttelse af landskabet ligger også bevaret under sandet. Heri ligger et stort forskningspotentiale, som kan afdække landskabets erindring af de seneste 5000 års historie.</p>		
	Mål			
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	Museum Thy har lang tradition for arkæologisk forskning, og der er en forskningsforpligtelse knyttet til museets virke. Museet er en del af et udbredt netværk, der bl.a. omfatter andre museer og universiteter. Det vil desuden være oplagt at arbejde tværfagligt med inddragelse af f.eks. kulturgeografer og geologer.		
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	

Landskabets erindring - den sandflugtsramte bebyggelse

Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	<p>Den seneste sandflugt medførte en drastisk forandring af landskabet i det vestlige Thy. Bebyggelses- og infrastrukturen blev påvirket i takt med, at det blev vanskeligt at drive landbrug på arealerne. Under sandet ligger resterne af små og store gårde, haver, marker, veje, møllesystemer m.m. Stednavne er overleveret som indikatorer for en tid, hvor landskabet så anderledes ud, og skriftlige kilder beretter om, hvordan f.eks. landbrugsproduktionen var for nedadgående i de kystnære sogne. Disse kilder kan suppleres med arkæologiske undersøgelser af de levn, der ligger uforstyrrede under sandet.</p> <p>Kirkerne i Lodbjerg og Tved samt kirkeruinen i Tvorup er håndgribelige beviser på, at de pågældende sogne har oplevet forandringer, siden kirkerne blev bygget i middelalderen. Kirkerne kan</p>		

		<p>bruges som fikspunkter for en forladt eller flyttet bebyggelse og er således i sig selv kildemateriale til belysning af det kapitel i historien. I kirkernes nærrområde ligger resterne af det sogn, der lå til grund for kirkens byggeri og drift i flere hundrede år, inden levevilkårene for alvor forandrede. Her vil man med kombinerede historiske, arkæologiske, geologiske, kulturgeografiske og naturvidenskabelige studier kunne belyse tingenes tilstand før sandflugten.</p> <p>Hovedgårdene oplevede samme effekter af sandflugtens påvirkning af området. Der er kilder som belyser, hvorledes hartkornet blev nedsat gang på gang, som udtryk for en forringelse og reduktion af den jord, der var i drift. Både Nebel og Nystrup måtte flytte bygningerne flere gange i takt med at jorden blev for ringe. Således kan der for begge gårde beskrives en udvikling fra stor adeligt ejet hovedgård i middelalderen til husmandssted, der solgte den sidste rest jord til staten til anlæggelse af plantager omkring år 1900. Parallelt hermed oplevede Nørtorp i Ræhr sogn også en deroute – startede som kongelig borg i 1360'erne, var fødehjem for søhelten Niels Juel og blev til sidst udstykket til små husmandsbrug.</p> <p>Såvel de historiske som de arkæologiske levn af disse hovedgårde er interessante og omfattende. Der er mulighed for at beskrive de store linier i forandringerne, men det er også muligt at belyse detaljer som f.eks. husenes udseende og indretning, boliginventaret, konkrete personer m.m. Endelig er der et stort potentiale i naturvidenskabelige og arkæologiske undersøgelser af vegetation og arealudnyttelse i tiden umiddelbart før den sidste sandflugt. Sandet forseglede landskabet, og det fugtige miljø har givet gode bevaringsforhold for f.eks. pollen.</p>		
		Mål		
		Effekt		
		Konsekvens		
		Forudsætninger		
		Eget bidrag	Museum Thy har lang tradition for arkæologisk og historisk forskning, og der er en forskningsforpligtelse knyttet til museets virke. Museet er en del af et udbredt netværk, der bl.a. omfatter andre museer og universiteter. Det vil desuden være oplagt at arbejde tværfagligt med inddragelse af f.eks. kulturgeografer og geologer.	
		Partnere		
		Pris (kr)		
		Tilgodese formål		
		Navn		Kontakt
	INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen
Landskabets erindring - Kystsikring				
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	<p>De store hofdeanlæg ved Agger (med De sorte Huse) samt molerne ved Vorupør og Roshage er meget synlige manifestationer af en særlig kulturarv, knyttet til Thys vestkyst. De skal ses i sammenhæng med den generelle udvikling, hvor den danske statsmagt i stigende grad tager ansvar for den jyske vestkyst. Sandflugtbekæmpelsen er vel den første manifestation af denne bestræbelse. Den bliver så fulgt op med byggeri af fyrtårne og lov om redningsvæsen fra midten af 1800-tallet. Og så endelig vandbygningsvæsnets aktiviteter fra perioden omkring 1900. Loven om byggeri af havn ved Hanstholm i 1917 er også et led i denne proces.</p> <p>I kraft af vandbygningsvæsnets arkiv vil der være et godt kildegrundlag til beskrivelse af byggeprocesserne og den anvendte arbejdskraft og teknologi. Bag aktiviteterne ligger – ofte ganske omfattende – politiske debatter og lovprocesser.</p> <p>Sigtet med anlæggene har været forskelligt. Agger-anlægget er forudsætningen for, at Agger kan overleve som samfund. Molerne ved Vorupør og Roshage handler om at sikre fiskernes landing af både på den åbne strand. De får betydelige konsekvenser for kystfiskeriet udvikling og kan betragtes som en slags forløbere for det senere havnebyggeri ved Hanstholm. I øvrigt får de også konsekvenser for selve kystlinjens forløb på grund af ændrede strømforhold.</p> <p>En forskning i emnet bør omfatte både tilblivelsen af anlæggene og deres virkningshistorie. I øvrigt skal man i en forbindelse også være opmærksom på den nu forsvundne mole ved Stenbjerg og den efterfølgende sikring af kysten ved Stenbjerg, der især har haft til formål at beskytte landingspladsens miljø af redskabshuse. En helt speciel historie knytter sig til Klitmøller, der trods ihærdige bestræbelser ikke fik nogen mole, men hvor et strandet skib – fyldt med beton - gennem en lang periode gjorde tjeneste som mole.</p> <p>En central virkningshistorie er knyttet til den anvendte arbejdskraft. De store anlægsarbejder har været betydelige arbejdspladser, hvor fremmed arbejdskraft – måske 'børster' – har mødt den lokale arbejdskraft. Mange klitbønder er i denne proces blevet til 'arbejds mænd'.</p>		
	Mål			
	Effekt			
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	En udforskning af vestkystens anlæg vil med fordel kunne gennemføres i et samarbejde mellem Museum Thy og Lokalhistorisk Arkiv og vil danne et godt grundlag for en væsentlig kulturhistorisk formidling, rettet mod både turister og lokalbefolkning.		
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn			Kontakt

	INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	
Menneskets landskab – skiftende natursyn					
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning			
	Uddybning	<p>Mennesket lever i med- og modspil med naturen og har gjort det til alle tider. Udnyttelsen af de naturgivne ressourcer har dannet livsgrundlag, og klima- og miljøforandringer har påvirket leveforholdene gennem tiden.</p> <p>Man har med de til rådighed stående midler forsøgt at bekæmpe forhold, som har vanskeliggjort udnyttelsen af ressourcerne, og man har udviklet metoder og hjælpemidler, der har gjort det muligt at få endnu mere ud af f.eks. jorden, vinden og havet.</p> <p>Sandflugtsbekæmpelsen er historien om et kæmpearbejde for at dæmpe en tilbagevendende naturkatastrofe. Ved hjælp af en masse arbejdskraft og de rette metoder og planter lykkedes det midt i 1800-tallet for alvor at få stoppet sandet. Klitheder og plantager blev ”sat i drift”, så mennesker også kunne få et levebrød ud af det forandrede landskab. Jagt og smålandbrug samt udnyttelse af klithedens vækster gav brød på bordet i mange hjem. På samme tid blev der brugt mange ressourcer på at tørlægge søerne for at opnå brugbart landbrugsland. Disse tiltag er udtryk for, at man var fuldstændigt afhængig af naturens ressourcer.</p> <p>I moderne tid er vi som mennesker ikke længere så direkte afhængige af naturens ressourcer. Maden skaffer vi på anden måde, og naturen er blevet et rekreativt sted. Dette kommer bl.a. til udtryk i sandmilen ved Lodbjerg, hvor man lader en klit bevæge sig frit, så vi kan betragte naturens voldsomme kræfter. Folk tager på udflugt til havet for at opleve stormens rasen. Der indføres natur nær skovdrift, da der er sat fokus på andre parametre end tømmerudbytte pr. hektar.</p> <p>Dette natursyn står i stor kontrast til vore forfædres, og en undersøgelse af det skiftende natursyn vil være et væsentligt input til vore dages miljødebat.</p>			
	Mål				
	Effekt				
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag	Museum Thy’s medarbejdere har forskningskompetence inden for emnet. Derudover kunne det være relevant at inddrage samarbejdspartnere fra andre museer eller universiteter.			
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn		Kontakt		
	INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)	Jytte Nielsen		
Publikation om kulturhistoriske lokaliteter.					
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning			
	Uddybning	<p>At lave et hæfte om de kulturhistoriske værdier og lokaliteter i Nationalpark Thy i lighed med det allerede udgivne hæfte om naturen ved BFN.</p> <p>Kulturhistorien er en væsentlig del af nationalparken, idet den beretter om relationen mellem mennesker og natur – altså det levede liv i området. Dette liv har givet sig udslag i mange fysiske levn og ligesom man på naturområdet kan opregne en mængde arter og biotoper, kan man på det kulturhistoriske felt også liste anlæg og brugsspor. Publikationen skal være en overordnet indføring i områdets historie, samt en beskrivelse af oplagte besøgsmaal.</p>			
	Mål	At give den besøgende en større forståelse for kulturhistorien i relation til områdets natur, samt tips til egnede besøgsmaal, således at kravene til benyttelse og beskyttelse afvejes.			
	Effekt	At kunne guide besøgende til væsentlige og slidstærke besøgsmaal. At formidle viden om større emner og højne den besøgendes oplevelse og forståelse – altså et dannelsesperspektiv. At den besøgende får øget respekt for de kulturhistoriske spor, og at de mest sårbare spor skånes/friholdes for besøg/nedslidning.			
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag	Museum Thy skriver publikationen.			
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn		Kontakt		
	INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)	Jytte Nielsen		

Skiltning ved væsentlige kulturhistoriske lokaliteter.			
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning	
	Uddybning	Formål: At opsætte formidlingsskilte ved nogle af de væsentligste kulturhistoriske lokaliteter i Nationalparken, som et supplement til digital formidling. Selvom digital formidling i højere grad vinder frem som formidlingsform er det museets klare opfattelse, at der stadig er brug for fysisk skiltning på mange lokaliteter. Er der et skilt ved en p-plads kan man observere at folk sætter retning mod skiltet. Skiltet er således ofte den første tilgang til et objekt/et emne, og fra skiltet kan man henlede opmærksomheden på uddybende digital formidling. Store dele af nationalparkens besøgende er endnu ikke superbrugere af App's mm. Mange bliver også opmærksom på et måske lidt synligt objekt ved at der står et skilt, f.eks. klitløberhuset i Thagaards Plantage.	
	Mål	At give den besøgende viden om et konkret objekt, samt en større forståelse for helheder i nationalparken, samt særlige beskyttelseshensyn.	
	Effekt	At kunne lede den besøgende gennem lokaliteten og således skåne sårbare anlæg. Højne besøgsværdien, samt styre adfærd.	
	Konsekvens		
	Forudsætninger		
	Eget bidrag	Museum Thy kan levere materiale til skiltning.	
	Partnere	De pågældende lodsejere	
	Pris (kr)		
	Tilgodese formål		
	Navn		Kontakt
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen
Formidling af batteriet i Lyngby fra 2. verdenskrig.			
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning	
	Uddybning	Formål: At rydde vegetation i og omkring anlæggene, samt opsætte fysisk skiltning med tilhørende digital formidling. Nord for Lyngby ligger – næsten skjult i klitterne – et stort anlæg fra 2. verdenskrig med resterne af mange bunkers og bygninger. Anlægget rummer en spændende historie om kulturhistorien i nationalparken. En historie som i dag er næsten uformidlet. Ved at rydde/anlægge spor/stier omkring bunkerne vil anlægget komme til at fremstå i sin helhed. Skiltning ved de enkelte anlæg skal formidle den konkrete historie, og på en digital platform kan man lægge uddybende information. Anlægget i Lyngby er det største og mest intakte anlæg i Nationalpark Thy.	
	Mål	At give den besøgende viden om 2. verdenskrig, samt et oplevelsesrigt besøg på en i dag næsten gemt – og glemt - lokalitet midt i klitheden.	
	Effekt	At kunne guide den besøgende gennem et anlæg under hensyntagen til naturværdierne i området. Højne den besøgendes viden samt styre adfærd.	
	Konsekvens		
	Forudsætninger		
	Eget bidrag		
	Partnere		
	Pris (kr)		
	Tilgodese formål		
	Navn		Kontakt
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen
NP Thy klasseværelset			
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning	
	Uddybning	Formål: At sikre en fortsættelse af NP Thy klasseværelset i den kommende planperiode. NP Thy klasseværelset er under udvikling i et partnerskab mellem Thisted Kommune, Naturstyrelsen, Nationalpark Thy og Museum Thy. I øjeblikket er en af forudsætningerne en bevilling fra Friluftsrådet. Når denne ophører, bør der sikres en økonomisk forankring i Nationalpark Thy, såfremt det ikke er muligt at fortsætte bevillingen fra Friluftsrådet.	

	Mål	Nationalparken er det største klasseværelse i Thy. At kunne lære "på åstedet" og i samarbejde med uformelle læringsmiljøer bør vægtes højt set i et dannelsesperspektiv.		
	Effekt	At vi klæder kommende generationer godt på med hensyn til en øget forståelse for nationalparkens hovedformål, nemlig en beskyttelse af de natur – og kulturgivne ressourcer, miljøer og værdier, samt en erkendelse af benyttelsen deraf.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	
Kulturhistorisk læringsrum for kulturformidlere.				
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	Formål: At sikre kvalitetsformidling af kulturarven i Nationalpark Thy. Formidlingen af kulturarven i Nationalpark Thy sker i dag ad mange kanaler og med mange aktører. For at sikre, at den viden der formidles hele tiden er ajourført og i overensstemmelse med fakta, bør der etableres et formelt læringsrum for formidlere. Dette kan ske ved årlige opkvalificeringskurser bygget oven på et grundkursus.		
	Mål	I en frugtbar dialog mellem institutioner, foreninger og enkeltpersoner at højne kvaliteten af formidlingen, samt yde støtte, råd og sparring til den enkelte formidler.		
	Effekt	At de besøgende i nationalparken får optimal udbytte af den tilbudte formidling. Trykke formidlere og kvalitetssikring.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag	Museum Thy kan bidrage med undervisere og evt. udvikling af kompendium		
	Partnere			
	Pris (kr)			
	Tilgodese formål			
	Navn		Kontakt	
INSENDT AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	
"Hands on" formidling.				
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning		
	Uddybning	Formål: At sikre aktivitetsbaseret læring og formidling. Mange besøgende i nationalparken vil gerne "i berøring" med parken rent fysisk. Sanserne kan udfordres gennem fysisk aktivitet og sport, men friluftslivsbaseret formidling er også vigtig, ligesom mødet med en levende og engageret formidler kan blive en åbenøjner til nationalparkens herligheder. Man bør derfor arbejde med denne form for formidling, både på læringsplanet og den udførende del. Her tænkes på levende formidling, naturmadsarrangementer, kulturvandring, dramatiseringer og fortælling. Udviklingen af disse formidlingsformer bør sikres i regi af nationalparken og andre samarbejdspartnere.		
	Mål	At tilgodese så mange forskellige målgrupper blandt nationalparkens besøgende, samt have et varieret udbud af formidlingsformer.		
	Effekt	At den besøgende møder parken i øjenhøjde og på niveau med egne forudsætninger. Øget tilfredshed hos gæster med deraf følgende bedre omtale – mund til mund markedsføring.		
	Konsekvens			
	Forudsætninger			
	Eget bidrag			

		Partnere			
		Pris (kr)			
		Tilgodese formål			
		Navn		Kontakt	
	INSENDET AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	
Kortlægning af levende kulturhistorie					
Indsendt: 08-10-2014	Formål	bevare og styrke kulturhistorien			
	Uddybning	Formål: At få kortlagt plantningshistorien og de enkelte betydningsbærende træer med egen historie ud fra en erkendelse af deres forgængelighed. Den store historie om plantningshistorien i Thy er velkendt. Man ved præcist hvornår de forskellige parceller er tilplantet. Samtidig er der i naturstyrelsens langtidspaner ønsker om at fælde og modellere om på beplantningen. Vel vidende at alle de levende vækster forgår, bør man alligevel forsøge at sikre en form for bevaring af forskellige arter og især sikre enkelte betydningsbærende træer gennem registrering og beskyttelse. Alle ønsker at sikre de gamle birketræer i Thagaards Plantage, men dette sker kun ved en ordentlig beskyttelse. Efter en registrering kunne man lave en "træernes historie i Thy", hvor det enkelte træ blev sat ind i en kulturhistorisk sammenhæng.			
	Mål	At få indsamlet viden – både arkivalisk men også i form af fortællinger og overleveringer om træernes historie – til både forskning og formidlingsbrug, men i høj grad også for at kunne kvalificere en udvælgelse og beskyttelse af træer og lokaliteter.			
	Effekt	Større bevågenhed omkring træ – og plantningshistorie og det enkelte element. Sikring af sårbare og betydningsbærende træer og beplantninger.			
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag				
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	
	INSENDET AF:	Museum Thy (Organisation)		Jytte Nielsen	
Menneskets landskab - Immateriel kulturarv i Nationalpark Thy.					
Indsendt: 08-10-2014	Formål	styrke forskning, undervisning, formidling og naturvejledning			
	Uddybning	Formål: At indsamle viden/data om immateriel kulturarv i Nationalpark Thy med henblik på at tilføre den store fortælling om det levede liv nye facetter. Generationer har levet under givne forhold – klimatiske – og ressourcemæssige, men alligevel forvaltet det givne meget forskelligt. I spændingsfeltet mellem det givne og forvaltningen deraf opstår den immaterielle kulturarv. Som eksempel kan nævnes forskellen på traditioner i kystbyerne i Thy. Havet er fyldt med fisk, men det ene sted vælger man én løsning – det andet sted en anden løsning – hvorfor? Hvordan har de mellem menneskelige relationer påvirket tilflyttere, kunstnere mm? Hvorfor er turismen så forskellig i området, og hvorfor er der forskelligheder i f.eks. tro, identitet og livsform. Måske er det immaterielle også det flygtige?			
	Mål	At få klarlagt forudsætningerne for menneskers valg og de deraf satte spor – i form af forskellighed i livsform og kulturelle udtryk.			
	Effekt	En større forståelse for forskellighed blandt befolkningen og sin egen placering og rolle i helheden.			
	Konsekvens				
	Forudsætninger				
	Eget bidrag				
	Partnere				
	Pris (kr)				
	Tilgodese formål				
	Navn			Kontakt	

INDSENDT AF:		Museum Thy (Organisation)	Jytte Nielsen
Genovervejelse af gennemført tilkastning af grøfter i Vilsbøl Plantage og DN's forslag om tilkastning af Nors Å			
Indsendt: 09-10-2014	Formål	bevare og forøge den biologiske mangfoldighed	
	Uddybning	At der udarbejdes en redegørelse for den historiske udvikling af Nors Å, og at der i tilknytning hertil undersøges og beskrives de landskabelige, geologiske, naturmæssige og kulturhistoriske værdier knyttet til det nuværende forløb. Endvidere at der redegøres for konsekvenserne af DN's forslag om tilkastning af Nors Å for disse værdier og herunder også de formodede stigninger i vandspejlet i Nors Sø og formodede stigninger i grundvandspejlet og – strømningerne i den vestlige lavtliggende del af Vilsbøl Plantage.	
	Mål	A: Forløbet af Nors Å gennem kystklitterne indeholder betydelige geologiske og naturmæssige værdier som bevares ved forkastelse af forslaget om at tilkaste Nors Å. B: Den gennemførte tilkastning af grøfter i Vilsbøl Plantage har medført stor okkerdannelse ved Vandet Sø, ligesom beboelserne i området generelt generes og måske ødelægges af den høje vandstand om vinteren.	
	Effekt	Mindsket okkerdannelse og okkerudledning i Vandet Sø. Fastholdelse af naturligt afløb fra Nors Å med naturlig erosion igennem klitlandskab og forstrand ved havet. Bevarelse af naturmæssige værdier omkring Nors Å. Fastholdelse af beboelser på det marine forland vest for Knuden og Årbjerg.	
	Konsekvens	Øget okkervandring med den øgede grundvandsstrømning gennem den vestlige del af Vilsbøl Plantage. Ustabile funderingsforhold for bygninger i den vestlige del af Vilsbøl Plantage.	
	Forudsætninger	Ingen.	
	Eget bidrag	Bidrager gerne med vores viden om området gennem 50 år.	
	Partnere	Lodsejerne	
	Pris (kr)	250.000 - 300.000 kr.	
	Tilgodese formål		
	Navn		Kontakt
INDSENDT AF:	Jytte og Kaj Haagensen med familie (Privatperson)		Kim Haagensen
Nationalparker som lokal udviklingsdynamo			
Indsendt: 09-10-2014	Formål	støtte en udvikling til gavn for lokalområdet, herunder erhvervsliv	
	Uddybning	<p>Danmark har nu i en årrække haft Nationalparker og i hvert nationalparkområde har man med forskellige udgangspunkter gjort sig erfaringer med at anvende nationalparkens etablering som en lokal udviklingsfaktor. Nu er det muligt at kortlægge og evaluere hvad der er opnået, og hvilke værktøjer og metoder der har vist sig at fungere eller være knapt så succesfulde. Det forestås derfor at der laves en undersøgelse af dels hvad der er opnået, og hvad der har ført til de opnåede resultater. Som en del af projektet skal det defineres hvad der menes med "udvikling til gavn med lokalområdet" men indledningsvis kan flg. der opsættes flg. indikatorer.</p> <p>Besøgende til lokalområdet, (overnatninger, guidede ture, andre kommercielle aktiviteter med udgangspunkt i Nationalparken</p> <p>Frivillige engageret i nationalparken</p> <p>Antal og karakter af projekter med sigte mod at styrke områdets attraktion for lokale og turister.</p> <p>Forretningsideer udviklet med udgangspunkt i Nationalparken</p> <p>Erhvervsstrategier</p> <p>Uddannelsestiltag mv.</p> <p>Væsentligst sigter projektforslaget på at kortlægge og forklare hvilke metoder og værktøjer der har ført til de opnåede resultater. Her vil der blive set på tværs af de tre danske nationalparker, samt trækkes på internationale erfaringer.</p>	
	Mål	En opgørelse over hvad der er opnået Et værktøjs katalog over hvad der har virket/ikke virket Anbefalinger til hvordan Nationalparker lokale udviklende effekt styrkes fremover	
	Effekt	Gennem systematisering af effekter og erfaringer skabes en fælles og tilgængelig viden, der kan føre til styrkelse af det lokale ejerskab til Nationalpark Thy og styrkelse af Nationalparkens lokale udviklende effekt.	
	Konsekvens	Arbejdet med at udvikle Nationalparkens betydning for lokalsamfund og erhverv vil hvile på spredte personlige og organisatoriske erfaringer	
	Forudsætninger	Erfaringsopsamling på tværs af de tre nationalparker forudsætter at alle 3 nationalparker deltager og der findes ressourcer på nationalt niveau	
	Eget bidrag	Bidrager gennem at ansøge nationale fonde, samt ansøge/etablere et samarbejde med de øvrige to nationalparker. Gennem vores adgang til registerdata og økonomiske modeller at kvantificere opnået resultater.	
	Partnere	Danmarks National og naturparker samt Friluftsrådet	
	Pris (kr)	Opgaven kan skaleres op eller ned afhængig af ambitionsniveau, men anslås til at koste 3 - 400.000 kr.	

		Tilgodese formål		
		Navn		Kontakt
	INDSENDT AF:	Center for Regional og Turismeforskning (Organisation)		Tage Petersen
Sløjfer på Rideruten Thy (ny version)				
Indsendt: 09-10-2014		Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser	
		Uddybning	16. august 2014 har vi indviet Rideruten Thy, der strækker sig fra Lodbjerg i syd til Bulbjerg i nord. Projektet har været støttet af Nationalpark Thy og var en del af Nationalparkplan 2010-16. Vi synes, at det ville være skønt, hvis der fremover blev skabt alternativer til den nord-syd-gående rute. Vi forestiller os sløjfer som vedhæng til den eksisterende rute i Nationalpark Thy. Disse kunne planlægges i de forskellige klitplantager. Helt konkret foreslår vi en skiltet sti fra rideruten i Vandet Klitplantage ved Thorsted til Rideruten Thy samt en forbindelse nordpå, sådan at man kan ride hele vejen rundt om Vandet Sø. Vi har også en drøm om, at det blev muligt at ride fra Stenbjerg Klitplantage til Lodbjerg via Lyngby ad redningsvejen. (se vedhæftede kort, hvor de nye ruter er markeret med sort). Endelig kunne vi tænke os en reovering af skiltningen i de gamle ridestier i Hvidbjerg Plantage og Vandet Klitplantage.	
		Mål	Målet er, at der skabes flere oplevelsesmuligheder for rytterne inden for den næste planperiode - helst inden 2017.	
		Effekt	Turryttere får mere varierede muligheder for at opleve naturen i Nationalpark Thy. Skiltning og vejvisning giver tryghed for rytterne. Det giver en forøget værdi og mulighed for at profilere rideturismen i Thy. Samtidig beskyttes de mest sårbare naturområder, fordi man via skiltning styrer aktiviteterne/trafikken på en hensigtsmæssig måde.	
		Konsekvens		
		Forudsætninger	Fortsat godt samarbejde i det netværk, der har skabt Rideruten Thy ved hjælp af planlægning og frivilligt arbejde (lokale turistaktører, rideklubber, Thy Turistforening, Naturstyrelsen Thy og Nationalpark Thy.	
		Eget bidrag	Frivilligt arbejde med at søge projektmidler/fonde, organisering og opsætning af skilte mv samt opdatering af folder	
		Partnere	Thy Ridesafari (Stutteri Korreborg, Tvillinggaard Thy og Lærkely) samt andre lokale turistaktører, Thy Turistforening, rideklubber, Naturstyrelsen Thy og Nationalpark Thy.	
		Pris (kr)	Anslået 100.000 kroner	
		Tilgodese formål		
		Navn		Kontakt
	INDSENDT AF:	Annette Skou, Birger Eskildsen, Lone Lærke Krog (Privatperson)		Lone Krog
Fremme afholdelsen af større friluftsansatninger på langs af nationalparken				
Indsendt: 10-10-2014		Formål	styrke mulighederne for friluftsliv og særlige naturoplevelser	
		Uddybning	Thy Friluftsliv- & Klatreklub afholder under overskriften Thy Race en række meget populære løb i Nationalparken. Planlægningen og afviklingen af disse løb sker i tæt dialog med de berørte lodsejere og myndigheder for at sikre at arrangementerne forårsager minimal påvirkning af naturen. Således har vi udviklet et Thy Kodex som sikrer at løbene såvel som deltagerne påvirker naturen minimalt. Vi ønsker at fortsætte udviklingen og afholdelsen af disse løb, da de lever op til Nationalparkens formålsbeskrivelse: De giver en masse deltagere unikke mindeværdige naturoplevelser. De trækker en masse købedygtige turister til området. De skaber en øget omsætning i lokalområdet og de fremmer foreningslivet i området, eftersom der allerede i dag er 8 foreninger som bakker op om Thy Race. Men vi må også se i øjnene at der er forskellige holdninger til hvordan naturen skal benyttes og beskyttes. Blandt andet om der fortsat skal være muligt at anvende redningsstien, langs med hele Nationalparken til afholdelsen af større arrangementer. For at undgå fremtidige konflikter ønsker vi at etablere en organisation, som kan varetage dialogen mellem de forskellige aktører som har en holdning til arrangementer i Nationalparken.	
		Mål	At det også i fremtiden bliver muligt at gennemføre arrangementer langs med hele Nationalparken via blandt andet redningsstien. At der etableres en organisation som arbejder for at forbedre forholdene for afholdelse af større arrangementer i Nationalparken. Organisationen består af de interesseorganisationer, lodsejere og arrangører som i forvejen arrangerer arrangementer i Nationalparken, samt naturligvis også de grønne interesse organisationer. Organisationen skal facilitere dialogen mellem aktørerne, men organisationen skal også arbejde på at forankre og udvikle arrangementerne så flest muligt får gavn af dem. At redningsstien samt de umiddelbare 20 meter på hver side af stien bliver friholdt til en færdselszone, også til større arrangementer – naturligvis under hensyn til naturen. At organisationen arbejder på at forbedre friluftslivets muligheder for udfoldelse i nationalparken. For eksempel gennem udpegningen af særlige friluftszoner, hvor friluftslivets udfoldelsesmuligheder kan fremmes.	
		Effekt	Naturhensynene vil blive styrket idet dialogen mellem aktørerne vil blive forbedret, hvorved det vil blive muligt i større udstrækning at tilrettelægge og gennemføre arrangementerne under hensyntagen til naturen. Arrangementerne vil generere en større naturforståelse blandt deltagerne og organisationer, hvilket vil forbedre deres syn på behovet for og værdierne i en nationalpark. Løbene vil generere større økonomisk overskud til gavn for foreningslivet, erhvervslivet og lokalområderne. Udpegningen af særlige friluftsområder og den fortsatte udvikling af arrangementer og løb vil forbedre friluftslivets muligheder og give den bedre muligheder for at udvikle sig kommercielt.	
		Konsekvens	Antallet af aktive brugere af naturen forventes fortsat at stige i de kommende, både i Thy og på landsplan. Såfremt der ikke etableres en organisation for dialog mellem interesse organisationer, må der derfor forventes at dukke flere dårlige sager op à la problematikken omkring surfing på Vandet sø. Sager og konflikter, der hverken fremmer natur- eller fritidsinteresser.	

		Forudsætninger	Nationalpark sekretariatet bør varetage en sekretariats funktion men omkostningerne bør kunne begrænses til afholdelsen af 1 halvårligt møde.
		Eget bidrag	Thy Friluft- & Klatreklub stiller naturligvis gerne op til deltagelse i den foreslåede organisation
		Partnere	Potentielle partnere er Friluftsrådet, Thy Erhvervsforum, DGI, Thy Klatreklub, Orienteringsklubben, øvrige arrangører, Visit Thy, Naturstyrelsen, Lodsejerforeningen, Thisted kommune
		Pris (kr)	Forslaget rummer udgifter til løntimer for medarbejdere hos Nationalpark Thy og afholdelse af møder.
		Tilgodese formål	
		Navn	
	INDSENDT AF:	Thy Friluft- & Klatreklub (Organisation)	Kontakt Flemming Søvnal Nielsen